BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SIYASI HABER VE YORUM DERGISI SAYI: 230 3 EYLÜL 1979 7.5 LIRA

İÇİN SAVAŞ

1 EYLÜL 1 EYLÜL

İÇİN GÜÇLÜ BİR BARIŞ HARE

1 EYLÜL BARIŞ İÇİN SAVAŞ

GÜÇLÜ BİR BARIŞ HAREKETİ

1 EYLÜL BARIŞ İÇİN SAVAŞ 1 E

GÜÇLÜ BİR BARIŞ HAREKETİ İÇİN

Yiğit Ülker işçileri lokavt tehditini boşa çıkarıyor.

Ülker işçileri lokavtı yırtıyor

İstanbul'da Ülker Fabrikalarında 1.200 işçinin on gündür sürdürdüğü eylem yeni bir boyuta ulaştı.

10 ay öncesi işyerinde temsilci seçimlerinin yapılması için ilerici işçilerin öncülüğünde başlatılan kampanyayı patron dikkatle izliyordu. İşyerinde işçilerin aralarında bir takım olumsuzlukları aşarak kenetlenmeye başlaması TÜSİAD'çı patron Sabri Ülker'i telaşlandırıyordu. Öncü durumundaki 6 işçinin iş akitleri gerekçesiz feshedildi.

Gerekçe belliydi. Sömürünün en yoğun olduğu Ülker'de sınıf mücadelesi ete-kemiğe bürünmüş, işçiler sömürünün kaynağını daha açık kavramaya başlamışlardı. Patrona ve soygun düzenine karşı birlik içinde mücadele kararlılıkları gelişiyordu. Burjuvazinin korkulu rüyası bilimsel sosyalizm Ülker patronunun karşısına dikiliyordu. Bu gidişi durdurmak, işçileri baskı altına alıp, yıldırmak yolunu seçen TÜSİAD'çı patron "çıban başı" gördüğü ilerici, yurtsever işçilerin işlerine son verdi. Örgütlülüğün tokadını yediği kadın işçilere karşı özel uygulamalara girişti.

Temsilcilik seçimlerini, işçilerin devrimci birliğini sağlayacak işçilerin kazanması patronu çileden çıkardı. Burjuva yasalarına göre bile haksız olarak işten atılan 6 kişinin geri alınması için yapılan girişimler sonuçsuz kalıyordu. İşveren tavrını sınıf kiniyle sürdürüyordu. İşyerinde provokasyonlarla işçileri birbirine düşürmeye çalışıyordu.

Toplu sözleşme gereği işe almak zorunda olduğu geçici 21 işçi yerine başkalarını alması bardağı taşıran son damla oldu.

27.8.1979'da işveren fabrikayı kapattığnı söyleyerek lokavt ilan etti. İşçiler fabrikanın önüne mavi çadırlarını kurarak direnişe geçtiler.

1.200 Ülker işçisinin açlığa terkedilmesi lokavtın "demokratik" bir hak olmak bir yana açıkça insanlık suçu olduğunu bir kez daha gösterdi.

İşyeri temsilcisi HASAN GAZİ IŞIK "Mücadelede kararlı olduklarını, direnişin sadece hak mücadelesi olmaktan çıkıp, politik içerik kazandığını sonunda kazananın mutlaka işçiler olacağını" vurguladı.

YÜRÜYÜŞ yasal olmayan yollarla işten çıkarılan ÜLKER işçileriyle fabrika önünde, direniş çadırında görüştü. Soruları, direnişçi Ülker işçileri adına yanıtlayan İşyeri Temsilcisi ve DİSK, Gıda-İş Genel Yönetim Kurulu üyesi Hasan Gazi Işık'la yaptığımız görüşmeyi sunuyoruz.

YÜRÜYÜŞ: Toplu sözleşme dönemine girildi. Bu aşamada patronun 1.200 işçiyi sokağa atması, üstelik yasaları da hiçe saymasını nasıl yorumluyorsunuz.

HASAN GAZİ IŞIK: Ülker işçilerinin kararlılığı, mücadele azmi gelişiyor. Sömürünün nereden kaynaklandığını, düzenle bağını daha netçe kavrıyor. Patronun asıl hazmedemediği budur. Ekonomik, demokratik isteklerden önce bizlere gözdağı vermek istiyor. Sabri Ülker'in tavrı politiktir. Zaten direniş şimdiden politik bir öz kazanmıştır.

İşyerimizde 1.200 işçi çalışıyor. Daha önce kadın işçilerin sayısı kabarıktı. Sendikanın örgütlenmesinde militanca mücadelenin kadın işçilerden gelmesi patronu erkek işçi alımına yöneltti.

10 ay önce temsilcilik seçimi için imza topladık. Bu bizim kendi iç sorunumuzdu. Ancak patron ne hikmetse küplere bindi. İşçilerin devrimci uyanışından rahatsız oluyordu. 6 öncü arkadaşımızın iş akitleri feshedildi.

Arkadaşlarımızın işe dönmesi için girişimlerde bulunduk. Her yol denendi. Patron diretiyordu. Son olarak 21 geçici işçi arkadaşımız işten çıkarıldı. Sözleşmenin amir hükmüne rağmen işe başkaları alındı. Basına da yansıdığı gibi işveren fabrikanın kapatıldığını bildirerek kanunsuz lokavta başvurdu. Lokavt ilanını ise hâlâ işyerine asamamış durumda.

YÜRÜYÜŞ: Gelişmeleri nasıl yorumluyorsunuz?

HASAN GAZİ IŞIK: İşveren uzlaşmaz tutumuyla bizi kavgaya zorladı. Burjuvazinin kavga davetini zaten kabullenmişiz. Ülker patronu sınıfımızın en etkin silahıyla altedilecektir.

Eylemimizin başarısı işçi arkadaşlarımızın sınıf mücadelesinin özünü kavramasında ve ilkeli birliğinde yatıyor. 1.200 Ülker işçisinin tek yürek, tek yumruk kale gibi birliği dosta düşmana gösterildi. Yenilmezliğimizin kanıtı budur. Kavgayı mutlaka Ülker işçileri kazanacaktır.

İLLER BANKASI'NDA MAOCULARLA FAŞİSTLER İŞBİRLİĞİ YAPIYOR

Maocu Aydınlık gazetesi, İller Bankası'nda tutunma çabaları içinde, faşistlere arka çıkmaktan çekinmiyor. Aydınlık gazetesi, İller Bankası'nda çalışan faşistlerin 21 Ağustos günü Yeni Teknik Enerji-İş Sendikası Genel Örgütlenme Sekreteri Rüştü Yaralı ile Ankara Şube Mali Sekreteri İbrahim Tekin'e yaptıkları saldırıyı gözden kaçırma gayreti içine girmiş. 28 Ağustos günlü Aydınlık'ta çıkan yazıda, İller Bankası'ndan temizlenmeye başlamaları üzerine, moral aşılanıyor faşist çetelere. Ayrıca, Yeni Teknik Enerji-İş Sendikası'na karşı faşist Türk Sen Sendikası ile Sarı Tes-İş Federasyonu'nu desteklemekten de kaçınmıyor.

TARSUS'LU EMEKÇİLER İSTEKLERİNİ DİRENEREK GERÇEKLEŞTİRDİLER

Tarsus'da, Adana'yı Mersin'e bağlayan ve NATO yolu adıyla bilinen karayolunun Tarsus içinden geçen kısmında meydana gelen bir trafik kazası sonucunda başlayan olaylar, yolun çevresinde oturan mahalle sakinlerinin de katılmasıyla daha da büyüdü. Musalla adıyla bilinen Yeşil Mahallenin içinden geçen bu anayolda, alt üst geçit olmaması nedeniyle daha önce de sayısız trafik kazası olmuş ve çok sayıda yurttaş ölmüştü.

Kazadan hemen sonra olay yerinde toplananlar, yola kurdukları barikatlarla trafiği keserek, yetkililerden önlem almalarını istediler. Bunun üzerine olay yerine gelen Tarsus kaymakamı, İçel vali muavini, Tarsus jandarma komutanı ve emniyet amiri halkı dağıtarak yolu trafiğe açmak isteyince topluluk çeşitli protesto gösterilerinde bulundu. Olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri de, gördükleri tepki karşısında uzaklaşmak zorunda kaldılar. Güvenlik kuvvetlerinin dağılmasından sonra, yetkililer alt üst geçit yapılacağı vaadini verdiler ve direnişe son verildi.

İNCİRLİ PİYANGOTEPE'DE POLİS TERÖRÜ

Ankara'nın İncirli mahallesinde bulunan Et Balık Kurumu satış bayii, mahalleli emekçilerin bir kilo et almak için saatlerce kuyrukta bekledikten sonra, çoğu kez onu da alamadan evin yolunu tuttukları bir çile doldurma yeri. Üstelik, mahalleliler bir de Etlik karakolunun MHP'li polislerinin tehditlerini yaşıyor. Etlik karakolu polisleri, her gün 40-50 kilo et aldıktan sonra, kuyrukta çile dolduranlarla alay ederek, polis arabasıyla karakola dönerler.

Geçtiğimiz bayram günü ise bu rezillikler toplu bir saldırıya dönüştü. Kuyrukta bekleyenleri sıraya sokma gerekçesiyle genç kıslara sarkıntılık etmeye başlayan MHP'li polislere tepki gösterilmesi üzerine, kadın, erkek, çocuk demeden tekme, yumruk ve copla saldırıya geçen polisler, birçok kişiyi de gözaltına aldılar. Gözaltına alınanlara ağır hakaretler eden polisler, Başbakan'a ve İçişleri Bakanı'na da herkesin gözü önünde çeşitli küfürler ettiler. İncirli emekçileri, başlarına bela olan MHP'li polisler hakkında "ilgililer"in daha ne kadar ilgisiz kalacaklarını çok merak ediyorlar!

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd. Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni : Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter: Bülent ARTAMLI ● Yönetim. Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel : 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles - BELÇİKA Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları: Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka Kapak siyah beyaz 18.000.TL., İç sayfalar sütun santimi 80 TL. Yayın ilanları % 50 indirimlidir. ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri

● Abone koşulları: Yıllık 300. TL., Altı aylık 150. TL. ● AVRUPA: Altı aylık (30 DM), Yıllık (60 DM) ● AMERİKA: Altı aylık 500 TL., Yıllık 1000.TL. ● AVUSTRALYA - JAPONYA: Altı aylık 600. TL., Yıllık 1200 TL.

● Ödeme Adresi: TÜRKİYE: YÜRÜYÜŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657-75 BRUXELLES-BELÇİKA

YANLIŞLARI AŞMAK İÇİN

GÜNDÜZ MUTLUAY

14 Ekim seçimlerine bir buçuk aydan az bir süre kaldı. Yalnız seçim yapılacak iller değil Türkiye'nin bütünü seçim havasına giriyor. Burjuva partileri, özellikle de AP ve CHP 14 Ekim seçimlerini Türkiye'nin kaderini belirleyecek, hükümet sorununu çözecek bir genel seçim gibi gösterme gayreti içindeler. CHP hükümet olduğundan bu yana işçi ve emekçi kitleler içinde yitirdiği desteği yeniden yanında bulabilmek; AP de Ecevit Hükümeti'nin zaaflarından dolayı kazandığını umduğu, sağ içindeki prestiji seçim sonuçlarında somutlamak için, Ekim 1979 seçimlerine genel seçim havası vermekte birleşiyorlar.

Ecevit Hükümeti'nin parlementodaki hassas dengesi ve senato seçimleriyle birlikte bir kaç milletvekilliği için ara seçimler yapılacak olması da AP ve CHP'nin bu gayretini kolaylaştırıyor. Önümüzdeki seçimlerin elbette bir önemi var, ama sınırlı bir önemi var. Seçimlerin iktidarı belirlemede tek ve mutlak faktör olmaması ve 14 Ekim seçimlerinin kısmi ve ara seçimler olması bu sınırı getiriyor.

CHP Haziran 1977 seçimlerinde "ya CHP, ya faşizm" diye kitleleriyanılttı. Oylar CHP'de toplanırsa faşist tırmanış durdurulacak, tehlike savuşturulacaktı. Sosyalizm için kullanılacak oylar ise MC'nin devamına, faşizmin zaferine yol açacaktı. Söylenenlerin anlamı tamı tamına buydu. CHP kurmaylarının işçi sınıfının bağımsız politik hareketinin, Türkiye İşçi Partisi'nin önünü kesmek için buldukları "ya CHP, ya faşizm" sloganı, bütün yan gerekçeleriyle birlikte önemli bir inandırıcılık kazandı. Faşist saldırı ve cinayetlerden bunalan kitleler için bugünden yarına kısa vadeli bu çözüm önerisi kolay benimsenir bir formüldü. CHP'nin Haziran-1977 seçimleri için böyle bir politika izlemesine, bu politikayı seçme hakkına sahip olduğuna, kimsenin bir diyeceği olmaz. Asıl denilecek olan CHP'nin bu yanıltmasına sosyalizm adına CHP'den fazla sahip çıkanlaradır. İşçi sınıfını bağımsız politikasından ve politik örgütünden koparıp sosyal demokrasinin kuyruğuna takmak için CHP'den fazla CHP'lilik yapan, goşizmden "UDC slogancıları"na kadar "sol"laradır.

Haziran-1977 seçimlerinde kendi dar grup çıkarlarını işçi sınıfının politik kazanımlarının önüne koyanlar, CHP kurmaylarının taktiğinin şampiyonluğunu yaptılar. Yaptıkları, taktik olarak CHP'yi desteklemenin çok ötesindeydi. İşçi sınıfının bağımsız politikasını kitlelere götüren TİP afişlerinin üzerine "Umudumuz Ecevit" afişlerini kendi elleriyle astılar. İşi yer yer Türkiye İşçi Partisi üyelerine saldırılara kadar vardıran bu politikanın sınıf körlüğü içinde olduğu bıkmadan usanmadan anlatıldı. Burjuva demokrasisi içinde de iktidar değişikliklerinin burjuva partilerinin arasında, onların istedikleri gibi tayin ettikleri bir oyun olmadığı, işçi sınıfı mücadelesinin ve örgütsel gücünün iktidarın belirlenmesindeki rolü üzerine söylenmesi gerekenler söylendi.

Bütün bunların karşısında dar grupçuluğun getirdiği sınıf körlüğünden, üç aşağı beş yukarı aynı ses yükseldi: "TİP faşizmin ekmeğine yağ sürüyor, emperyalizme ve faşizme hizmet ediyor." Kuşkusuz bunları yazanlar, söyleyenler sonradan yazdıklarından ve söylediklerinden onur duyamadılar. Onur duyamamaları da hatalarını görüp kavramalarından, Türkiye İşçi Partisi'ne düşmanlığın işçi sınıfına, bilimsel sosyalizme düşmanlık olduğunu anlamalarından gelmedi. Tarihsel gerçeği bir bütün olarak, bir çelişkiler bütünü olarak görüp kavramadılar. Yaptıklarının yanlışlığını, seçimlerden beklediklerinin gerçekleşmemesi üzerine düştükleri düş kırıklığından çıkarabildiler.

İşçi sınıfını sosyal demokrasinin kuyruğuna takmayı farklı gerekçelere bağlasalar da, tümünün "6 Haziran'da yeni bir Türkiye" hayali vardı. Sonuçları ne olursa olsun, Haziran seçimlerinin işçi ve emekçilere kurtuluş getirmeyeceği kavranamadı. Seçimler iktidarın sınıfsal özünün değişmesini, iktidarın burjuvaziden işçi sınıfı ve yandaşlarınca devralınmasını getirecek değildi. Seçimlerden çıkabilecek en olumlu sonuç, büyük burjuvazinin en gerici partilerinin oluşturduğu MC'nin hükümetten düşürülmesiydi. Kuşkusuz bu çok önemli bir sonuç, bir kazanımdı. Türkiye İşçi Partisi bu sonucu politik mücadelenin gündemine kısa vadeli bir hedef olarak çok önceleri getirmiş ve "MC Düşürülmeli" formülü ile kampanya açmıştı. Haziran-1977 Genel Seçimlerinden hükümet sorununa ilişkin beklenebilecek sonuç da bundan ibaretti. Yoksa, seçim sonuçları, ne "ileri demokratik bir düzen", ne de "faşizmin tarihin karanlıklarına gömülmesi"ni getirecekti.

Seçimleri, sınıf mücadelesinin bütünlüğü ve verili koşullar içinde değerlendiremeyenlerin seçim sonuçlarından çıkardıkları tek sonuç düş kırıklığı oldu. Seçimlerden sonraki politik değişmeler yanlış politikaları iyice açığa çıkardı. Ecevit Hükümeti güvenoyu alamadı. Yeniden MC tehlikesi doğdu. Tehlike atlatıldı. Hükümet yeniden Ecevit tarafından kuruldu. Bütün bu değişiklikler aynı seçim sonuçlarıyla oluşmuş, aynı parlamentonun içinde meydana geldi.

Politik tesbitler ve çözümlemeler doğrusu ve yanlışı ile birlikte pratiğin şaşmaz öğreticiliğinden geçti. İşçi sınıfının politik mücadelesi için son bir iki yıl önemli hasarlarla da olsa çok öğretici oldu. İşçi sınıfının bağımsız politikasının her durumda ve koşulda sürdürülmesinin gereği hemen herkesçe öğrenildi. Bir genel doğru kavrandı. Bu doğrunun kavranması sınıf mücadelesi için önemli bir kazanımdır. Ama doğru, sınıf mücadelesinin çelişkiler yumağı içinde kavranmadığı, yaşanan iki yıllık pratik sınıf mücadelesinin bütünü içinde yerine oturtulamadığı için, şimdi gene yanlış sonuçlar çıkarılıyor.

Haziran-1977 seçimlerinde işçi sınıfını sosyal demokrasinin kuyruğuna takmak için CHP'den çok CHP'cilik yapanlar, sınıf mücadelesinin bir alanı olan seçimleri ve parlamentoyu mutlaklaştıranlar, yanıldıklarını hemen seçimlerin sonuçları alınınca görmüşlerdi. Yanlışı ikinci bir yanlışla aşmağa çalışmak hiç affedilmeyecek olandı. Ne yazık ki bu yapıldı.

Özeleştiri bilimsel sosyalizmin çok önemli bir ilkesi. Ancak özeleştiri çok sözü edilmesine karşın, ancak ideolojik-politik ve örgütsel olarak gerçekten işçi sınıfı örgütü olan partilerde yerli yerine oturan ve gerçekleştirilebilen bir ilke. Genç yandaşlarına "işçi sınıfı adına", TİP afişlerinin üstüne CHP afişleri yapıştırtanlar, politik yanlışlarını görmemiş olamazlar. Somut pratik o kadar açık ki başka türlü düşünmeye elvermiyor. Peki gördüler de ne yaptılar? İşte asıl soru bu. Dar grup çıkarları gözetilerek yapılan yanlış gene aynı yanlış açıdan yapılan değerlendirmeyle taktik bir sonuca vardı. Türkiye İşçi Partisi'nin seçime katıldığı 15 ilde aldığı oy toplamının küçüklüğü, düşük yüzdesi üzerine alaylı teoriler geliştirilerek durum kurtarılmaya çalışıldı.

Seçimlerin ve seçim çalışmalarının sınıf mücadelesinin bütünü içindeki yeri ve önemi ile; seçimlere katılan Türkiye İşçi Partisi'nin izlediği politikanın, seçim taktiklerinin, propaganda ve ajitasyonun, kitlelere gösterdiği politik hedeflerin üzerinde düşünmek zahmetine katlanılmadı. Seçimlere katılmak — veya katılmamak esasmış gibi, "TİP madem ki seçimlere katıldı, o halde haindir," türünden en kolay ve kaba bir değerlendirme yeğlendi. TİP ne yaptı? Bu politik ortamı, bu subjektif faktörü değerlendirmedi mi? Elbette değerlendirdi, ama bir grubun değil bir sınıfın, kitlelerin partisi olmanın gereğini yerine getirdi. Dar "parti" çıkarlarını değil sınıfın, kitlelerin çıkarlarını gözeten bir politika izledi. Bu politika ile kuşkusuz zor olanı seçti. Bu zor olan, hem işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin, hem de emperyalizme ve büyük burjuvaziye, faşizme ve gericiliğe karşı mücadele eden bütün sınıf ve tabakaların ve onların örgütlerinin yolunu aydınlattı.

Haziran-1977 seçimlerinin kesin olmayan ve ilk haberleri yanıltıcı olan sonuçları üzerine bayram eden, kesin sonuçların alınmasından sonra uğradıkları düş kırıklığının ardından da yas tutan geniş bir sol yelpaze oldu. Kimi sessizliği seçti, kimileri ah-vah etti, bazıları da gene işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketine, yeni saldırılarla teselli bulmaya çalıştı. Seçimleri ve sonuçlarını arimetiksel hesaplardan ibaret görenler, aritmetiksel hesaplara da uymayan toplama-çıkarmalarla Türkiye İşçi Partisi'nin "ihanetini" ispatlamaya çalıştılar. Bütün bu çabalar çok kısa sürdü. Çok kısa sürmeye mahkumdu çünkü.

Açık özeleştiri yapamayan, sorunu tarihsel-diyalektik bütünlük içinde kavrayamayan hareketler hep aynı yere düşerler: Bir yanlışı somut pratikte görünce bir başka yanlışa savrulurlar. Son bir-iki yılın Türkiye'sinde de böyle oldu. CHP kuyrukçuluğundan, kör bir CHP düşmanlığına düşüldü. CHP mitinglerinde "kalabalık eden" goşizm, faşizm tehlikesinin neredeyse CHP'den geldiğini "keşfetti". İşçi sınıfını sosyal demokrasinin - burjuvazinin - kuyruğuna takmayı politika sanan "UDC slogancıları" bir bocalama sürecinden sonra "yeni devrim teorileri" keşfetmeye giriştiler.

Haziran-1977 seçimleri sınıf mücadelesinde önemli bir dönemeçti. Burada yapılan yanlışlar, herhangi bir taktik sorunda yapılan yanlışların ötesinde önem taşıyordu. Önemli olduğu, bütün yanlış yapan politik hareketlerde ideolojik-örgütsel sorunlar ortaya çıkarmasıyla açıklık kazandı. Şimdi "UDC slogancıları" genç militanlarına CHP afişleri astırabilirler mi? Yandaşlarına CHP mitinglerinde kalabalık ettirebilirler mi? Dün CHP afişleriyle Türkiye İşçi Partisi afişi kapatan gence bugün CHP afişi astırmak mümkün mü? Duvarlara "Umudumuz Ecevit"i kim yazdırabilir artık?

Bütün bunları yaptırmak isteyen kim? Kim yaptırmak istiyor ki, denilebilir. Evet, gerçekten kimse yaptırmak istemiyor. İsteyemiyor da ondan.

Türkiye İşçi Partisi'ne yalnızca seçimlere katıldığı, sosyalist propaganda ve ajitasyonu yürüttüğü için parlamentarist diyenler, Haziran-1977'de CHP'yi kayıtsız-şartsız desteklerken de, seçimleri yalnız aritmetiksel sonuçlar olarak değerlendirirken de parlamentaristtiler.

Peki, Türkiye solu bu yanlışı nasıl yaşadı? Üzerinde çok ciddi olarak durulması gereken bir soru. Burada, bu yazının sınırları içinde kısaca tekrarlamakta yarar var. Şöyle:

1971 12 Mart'ından sonra burjuvazi en büyük kazanımını sağladı. İşçi sınıfı partisini kapattı. Bağımsızlık ve demokrasi mücadeleleri ve güçleri ile sosyalizm için mücadele ve güçleri arasına set çekildi. Örgütsüzlük ve dağınıklık için zemin yaratıldı.

Burjuvazi 12 Mart döneminde sağladığı bu kazanımı yeni kazanımlarla pekiştirmeye çalıştı. İşçi sınıfının bağımsız politik hareketinin örgütlenmesine, kitlelerle bağ kurmasına karşı bir tecrit çemberi örülmek istendi. Sendikalarda ve kitle örgütlerinde politik harekete düşmanlık körüklendi. Sendikalar ve kitle örgütleri, ya politik mücadele dışı tutulmaya, ya da politik örgüt yerine konulmaya çalışıldı. Her iki tutum ve anlayış da işçi sınıfına zararlı oldu.

Şimdi bu yanlışlar, yanlışda direnenleri bir kenara iterek aşılıyor. Sendikalarda, kitle örgütlerinde yılların oportünistleri, çıkarcı "profesyonelleri" ardarda sınıf hareketinin dışına atılıyor. Sınıf hareketlerinin yarattığı yeni, genç kadrolar hızla sınıf örgütlerinin ön saflarına geçiyor ve hakettikleri yerleri alıyorlar. Bu olgu elbette birdenbire, tesadüfen ortaya çıkmadı. Sınıf mücadelesinin belli mücadele birikiminin sonuçları olarak uç verdi. Bu yeni, genç kadrolar işçi sınıfının politik hareketinde yer almaya adaylar ve hazırlar. Aradaki subjektif engellerin aşılması ve işçi sınıfının sendikal hareketinin yarattığı kadrolarla politik hareketinin kucaklaşması çok zor olmayacak.

Türkiye ilerici güçleri son bir-kaç yılda, kalın çizgileriyle böyle bir süreci yaşadı. Haziran-1977 Genel Seçimlerinden ve sonuçlarından çıkarılacak dersler bütün açıklığıyla ortada dururken, şimdi neden yeni yanlışlar yapılıyor?

Sınıf mücadelesini, bu mücadeledeki bütün kritik noktaların aşılmasını işçi sınıfının ve yandaşlarının politik çıkarları açısından değil de, kendi dar grup çıkarlarına getireceği kâr açısından değerlendirenler Ekim seçimleriyle ilgili tutumlarında da bir başka yanlışa düştüler: Burjuvazinin sol-sosyalist güçleri sıkıştırmak istediği dar bir alanda mücadeleyi seçtiler. Burjuvazi seçimleri sınıf mücadelesinin bir alanı olmaktan çıkarmak, burjuva partileri arasında bir yarış olarak sunmak istiyor. En yeni örnek, büyük sermayenin Hürriyet gazetesinin yaptığı "Birliğe Çağrı"sı da, seçim yasasında değişiklikler yapılması için girişimlerle, yapılanlar ve yapılmasından vazgeçilenler de burjuvazinin bu politikasının sonuçlarıydı. Peki sol-sosyalist güçler seçimlerde ne yapacaklardır. Hesap ortada: Burjuvazinin isteği kendi sınırladığı alanda, sol içinde yarış!

Sol-sosyalist güçlerin bir bölümü bu alanda mücadeleyi şimdiden kabul etmiş görünüyorlar. Emperyalizmle, büyük burjuvaziyle ve onların politik güçleriyle mücadele yerine, sol içinde mücadele kolaylarına geldi. Kimi "Türkiye İşçi Partisi'ne bir ders vereceğini" sanıyor. Umudunu buraya bağlamış. TRT ve basında yer alan açıklamalarından, kitlelere bir tek bildiri bile dağıtmamışken, sınırlı mali olanaklarını ve diğer güçlerini "TİP'in Çıkmazı"nı anlatmaya çalışan kitaplar yayınlamaya harcamalarından anlaşılıyor ki, güçlerini faşizme, gericiliğe karşı mücadele yerine Türkiye İşçi Partisi'ne karşı mücadeleye sürmeyi tercih ediyorlar. Kimileri de içinde bulundukları politik sıkışıklığa bir çözüm yolu bulmak için "bağımsız" adaylar çıkararak, burjuvazinin sıkıştırmak istediği sol içinde mücadeleyi kabul ediyorlar. Hem de, seçimler gibi sınıf mücadelesinin önemli platformlarından birini, gücünü denemek için kullanmak gibi, bir gerekçeyle hafife alarak kabul ediyorlar.

Bütün bunlar burjuvazinin propaganda ettiği "başka politik çözüm yoktur, iyi-ya da kötü, burjuvazinin politik çözümleri içinde kalınacaktır." görüşüne inandırıcılık kazandırmaktan başka birşeye yaramıyor.

Politik mücadele, bir bütün olarak işçi sınıfının, bir bütün olarak kapitalist sınıfa karşı mücadelesidir. Bu mücadele temeldir. Bilinen bir tek de aracı vardır: Parti. Onun için her ne gerekçeyle olursa olsun partisizliği savunmak, yalnızca bundan dolayı bile burjuvaziye hizmettir.

YÜRÜYÜŞ'ün geçen haftaki sayısında Zeki Kılıç, "Seçimler ve Sol"başlıklı yazısında değerlendirdi. İşçi sınıfının ilerici sendikal örgütlerinin yönetiminde bulunup da, sınıf mücadelesini karşıdan seyreden kimilerinin seçimlerde solu boy sırasına sokmayı beklediklerini yazdı. Burjuvazinin kendi güdümünde bir "sol politik örgütlenmeyi" iştahla özlediği bir dönemde bu uğursuz görev için kolları sıvamaya hazır nice oportünist bekliyor. Umutlarını işçi sınıfının seçimlerden başarısız çıkmasına bağlayarak, oturmuş bekliyorlar.

Seçimlerden sol adına beklenen bu en mel'un umut elbette boşa çıkarılacak. Seçimleri, burjuvaziye karşı sınıf hareketini güçlendirmenin bir aracı değil de, sol içi yaygara olarak ele alanlar umduklarını bulamayacaklar.

Bilimsel sosyalistler aritmetik sonuçları küçümsemediler. Hiçbir zaman seçimleri yalnızca aritmetik sonuçlardan ibaret de görmediler. İktidar sorunu nasıl, seçimlerin aritmetik sonuçlarıyla başlayıp biten bir sorun değilse, seçimler de öyledir.

İşçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketi, seçimleri olumsuzlukların üzerine basarak ve olumsuzluklardan medet umarak değil, sınıf mücadelesinin hedeflerine doğru biraz daha yaklaşmak, örgüt gücünü artırmak için değerlendiriyor. Seçimlerin büyük politik kazanımı da bu olacak. Seçimlerin aritmetiksel sonuçları üzerine hesap yapanlar da hesaplarının boşa çıktığını görecekler. Haziran-1977 seçimleri bir yanlışı geride bıraktı. Ekim-1979 seçimleri de birçok yanlışı, bir daha tekrarlanamayacak şekilde geride bırakacak. Seçimlerin bir diğer kazanımı da bu olacak.

Gericiliğin uygun adımları

TİP BAŞKANLIK KURULU:

"Cumhurbaşkanı Anayasa dışına düşmüştür"

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu Cumhurbaşkanı'nın 30 Ağustos demeci üzerine geçtiğimiz Cuma günü bir açıklama yayınladı. TRT'nin 31 Ağustos günlü bülteninde yasa dışı bir sansüre uğrayan açıklamada şöyle deniyordu:

"Cumhurbaşkanı 30 Ağustos demeciyle Anayasa dışına düşmüştür. Cumhurbaşkanı'nın sınıf ayrımına göre faaliyet olamaz sözleri bunun kanıtıdır.

"Sınıf esasına göre faaliyet yürütülmesi şu veya bu kişinin fetvasına bağlı değildir. Çünkü bu nesnel bir gerçekliktir. Toplumda sınıflar varsa sınıf mücadelesi de olacaktır. Türkiye toplumunda da sınıflar vardır ve sınıf mücadelesi de olacaktır, olmaktadır. Bu mücadele aynı zamanda Anayasa ve yasaların teminatı altındadır. Aslında Cumhurbaşkanının sözleri de sınıf mücadelesinin içinde, egemen sınıflar safında bir vaziyet alıştır."

TİP Başkanlık Kurulu'nun bildirisi şöyle devam ediyordu:.

"Türkiye'de sömürücü egemen sınıflara karşı işçi sınıfının, yoksul köylülerin, ilerici aydınların ve gençlerin yürüttüğü mücadele vardır ve bu mücadele gelişip güçlenmektedir. Bu mücadeleyi durdurabileceğini veya yok edebileceğini sananlar sadece aldanacaklardır. Bugüne kadar hep aldanmışlardır.

"Türkiye İşçi Partililer bu sözlerle ilk defa karşılaşmıyorlar. 1960'lardan sonra nice 'muktedir adam' özentisi içinde olanlar etrafa kükreyip durdular. Ama yaşam onları bir kenara koymuş, gerçek yerleri daha açığa çıkmıştır. Bugün bunlar ya idare heyetinde, ya bir bankanın idare meclisinde koltuklarında oturmaktadır.

TİP Başkanlık Kurulu bildirisinin son bölümünde de şöyle deniyordu:

"Ezecek baş arayanlar başlarını demokrasi duvarına çarpacaklardır. İşçi sınıfımız, yoksul köylüler, ilerici aydınlar ve gençler, Türkiye İşçi Partisi öncülüğünde demokrasinin koruyucusu ve geliştiricisidirler. Demokrasi safları ve bu tür tehditlere pabuç bırakmayacaktır."

Geçtiğimiz hafta başından başlayarak Türkiye'de gericiliğin yeni bir sistemli kampanyaya giriştiği görüldü. Kampanya, "ülke bütünlüğünü bozmaya yönelik tehlikeleri" hedef alma görüntüsü arkasında, militarist üst kademelere güç kazandırmaya, uzlaşmacı CHP hükümeti üzerinde de yeni bir baskı yaratmaya ve bütün olarak demokratik güçleri tehdit etmeye yönelikti.

Sözü edilen kampanya Genel Kurmay Başkanı Evren'in 26 Ağustos demeciyle belirginlik kazandı. Evren'in çıkışı, yine ODTÜ'nün son açılış törenindeki olaylara dayandırılarak, "sol" dan gelen bir tehlikeye karşı "Türkiye Cumhuriyetini koruma ve kollama görevin tam anlamı ile ve kusursuz olarak yerine getirileceği" anlatılıyordu.

Cumhurbaşkanı Korutürk'ün 30 Ağustos demeci de gerçekte Evren'in 26 ağustos demecinin bir devamıydı. "Ülke bütünlüğünü bozmaya yönelik açık-kapalı, içten ve dıştan destekli çabaları" asıl tehlike gösteren demeç, bir kere daha "Cumhuriyeti koruma ve kollama" görevine atıfta bulunarak sürüyor, "belki bazılarının başı ezilecektir" ölçüsüne varan bir tehditle sonuçlanıyordu.

"Uygun adım" biçiminde birbini izleyen bu çıkışlar, gerici basın tarafından büyük alkışlarla karşılandı. Faşist katliamların kitle kırımları boyutlarına ulaştığı, her biri arasındaki örgütlü bağların ayan beyan ortaya çıktığı ve böylece faşist terör örgütlerinden kaynaklanan tehdidin boyutlarının apaçık belli olduğu "siyasi parti" sıfatını taşıyan bir kuruluşun-MHP'nin bütün bu terörizm dalgasının arkasında olduğunun açığa çıktığı koşullarda "faşizm tehlikesi"nden söz etmeyi akıllarından bile geçirmeyenlerin, malzeme diye mumla aradıkları birkaç mizansene sarılarak "ülke bütünlüğüne yönelen tehditlere" karşı cihat seferberliğine girişmeleri, gerçek amacını hemen ele veriyordu. Amaç, gericiliğin güçlerini sağlamlaştırmak, onları demokratik güçler karşısında tek bir cephede birleştirmekti.

"Ülke bütünlüğüne yönelik tehditleri" öne sürerek "bir avuç azınlığı yok etme" heyecanına kapılanların, aynı günlerde Türkiye'nin NATO'ya sadakatini göklere çıkarıp Yunanistan'ı yeniden NATO'nun askerine katmak için davet göndermeleri de bir rastlantı değildir. Ya da aynı günlerde Türkiye'nin en büyük basın tekelinin, "komünizme ve faşizme karşı" CHP ile AP liderlerinin birleştiğini ilan etmekte sabırsızlanmasında da yadırganacak bir yan yoktur. Tümü demokratik güçleri hedef alan bir saldırının parçalarıdır.

Cumhurbaşkanı 30 Ağustos demeciyle Anayasa dışına çıktı

gündemin başında

Antikomüniz uzlaşanlar

Hürriyet Gazetesinin iki büyük partiye yaptığı "birlik" çağrısı, demokratik güçlerle, gerici, faşist güçler arasındaki mücadelenin iyice kızıştığı, MHP'nin ipliğinin açıkça pazara çıktığı günlerin ardından geldi. "Birlik" çağrısının öncesindeki günler aynı zamanda, gerici ve faşist güçlerin o ber zamanki "bölücülük" suçlamalarına sarılarak ve şoven milliyetçi duyguları körükleyerek, demokrasi güçlerine karşı başlattıkları yoğun bir saldırının da damgasını taşımaktaydı.

MHP'nin ipliğinin pazara çıkarıldığı ve "MHP kapatılmalıdır" isteminin geniş kitlelerce dile getirildiği günlerde ise CHP'nin yapabileceği iki şey bulunmaktaydı. Işaşmayı bir kenara bırakarak demokrasiden yana olan tüm güçlerle birlikte cesaretle faşist odakların üzerine yürüyecek, böylelikle gerici-faşist güçlerin saldırılarının da etkisizleştirilmesi sağlanacaktı; ya da gerici-faşist güçlerin saldırıları karşısında bir kez daha uzlaşma zemini aramayı yeğ tutacaktı. CHP ikincisini, bir kez daha uzlaşmayı tercih ederek, yeniden gerici-faşist güçlerin istedikleri platforma çekildi. Yıllar önce "kendisini, kimsenin 'bölücülük' suçlamalarına inandıramayacağını" söyleyen Ecevit, Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinde sıkıyönetim uygulamasına başvurduktan, seçim gezilerinin temel teması olarak 'bölücülük' temasını işledikten sonra, bugün artık açıkça kendisinden söylenmesi istenenleri söylemek, yapılması istenenleri yapmak durumundadır.

Nitekim Ecevit'in, Hürriyet Gazetesi'nin asgari anlaşma koşulları olarak ilan ettiği "ilkeler"de Demirel ile bir araya geldiği ortaya çıkmıştır. Bir araya gelinen ve gelindiği açıklanan temel anti-komünizmden başkası değildir. Bugüne kadar izlediği uzlaşmacı tutumunun ve Hürriyet Gazetesi'nin çağrısına verilen yanıtlarım sonucunda CHP'nin artık, "asgari sorunlarda AP ile anlaşıyoruz, ama ben hükümet olmalıyım" noktasına sürüklendiği ortaya çıkmaktadır. CHP artık iktidarda kalabilmenin tek koşulunu bu noktada güvence vermekte aramaktadır. CHP'nin şimdi sarıldığı "Devleti kuran partiyiz, kurtaran da biz olacağız" sloganının anlamı da budur.

"Temel saptamalarda anlaşıyoruz, ama ben daha iyi partiyim" çizgisine savrulmuş olan ve artık geride verecek ödün bırakmayan CHP'nin bütünüyle teslim alınması için "milli birlik" temeli üzerinde yeni uzlaşmalar dayatılmaktadır. Gerici basının Genel Kurmay Başkanı Evren'in demecini "muhteşem" diye nitelediği günlerde, Hürriyet Gazetesi tarafından da iki liderin 30 Ağustos törenleri sırasında el sıkışmalarının "Genelkurmay'da olumlu hava yarattığı" yazılarak, "Ordu geniş tabanlı bir formül istiyor" izlenimlerinin yaratılması anlamlıdır. Öte yandan da Cumhurbaşkanı'nın işçi sınıfının mücadelesinin önüne set koymaya çalışmaktan başka hiçbir anlama gelmeyen demecindeki "harbiyelilerin sözlerine kulak veriniz" sözlerinin ön plana çıkartıldığı görülmektedir.

Geniş emekçi yığınlar anti-faşist istemlere sıkı sıkıya sarılmış durumdadırlar. İşçi sınıfının politik hareketi gün geçtikçe yeni mevzilere ulaşmakta, kitleler içindeki saygınlığı ve etkinliği giderek daha da artmaktadır. Geniş kitleler faşizme karşı demokrasi için mücadele etmekten bir an için vazgeçmeyecektir.

• neşet kocabıyıkoğlu

GENÇ ÖNCÜ ÜYESİ MESUT KORKMAZ POLİS ENSTİTÜ'LÜ FAŞİSTLER TARAFINDAN KATLEDİLDİ

Genç Öncü Nallıhan Şube Yönetim Kurulu Üyesi Mesut Korkmaz, 25 Ağustos Cumartesi günü faşistler tarafından katledildi.

Mesut Korkmaz ve dört arkadaşı, cumartesi akşamı yemek yemek için gittikleri lokantada, ilçe savcısının da tahrikleriyle olay çıkartmak isteyen bir grup faşistle karşılaşmışlar ve lokantadan ayrılmışlardı. Bindikleri taksiyi takip eden faşistlerin arasında Polis Enstitüsü öğrencisi Aziz Arıkan, Hüseyin Yalçın, M. Kemal Karakoç ve Bilal Korkmaz bulunuyordu. Faşist saldırganların kurdukları pusuda açtıkları ilk yaylım ateşini atlatan Mesut, ikinci kez yapılan saldırıda Aziz Arıkan'ın kurşunlarına hedef oldu....

Mesut'un katledilmesi üzerine ilçe ve civar köylerden gelen bine yakın emekçi, yapılan cenaze töreninde, "Faşist odakların dağıtılması ve MHP ve ÜGD'nin kapatılması"nı istediler.

Cinayet üzerine bir açıklama yapan TİP Ankara İl Başkanı Zeki Kılıç, katilların, "askerlik şubesi komutanı asteğmen, savcı, Pol-Bir'li polisler ve diğer MHP yanlısı kişilerce ilçede öteden beri tezgahlanan oyunlar ve Çayırhan Kömür İşletmelerinde faşist hareket tarafından başlatılan saldırıların başarıya ulaşamaması" üzerine planlandığını bildirdi. Zeki Kılıç, "MHP yanlısı olarak bilinen ve tertiplerin dışında olmayan Nallıhan savcısının olayları saptırıp adi bir vakaymış göstermeye çalışmasına rağmen" katliam faillerinin yakalandığını da belirtti.

ODTÜ öğrencilerini hedef gösterenler sorumluluktan kurtulamaz

Gözaltına alınan ODTÜ öğrencileri karakolda bekletildi.

ODTÜ tehditlere boyun eğmeyecek

Eğltimin iki yıldan beri kesintisiz bir biçimde sürdüğü ODTÜ, gerici-faşist güçlerin bir dizi provokasyonuyla kuşatılmak isteniyor. Ünlversitenin açılış töreninde, birer oyuncaktan başka bir işlev taşımadıkları anlaşılan bazı sorumsuz grupların da "canla başla" yaptıkları yardımlarla düzenlenen operasyonla birlikte, bugün ODTÜ'de had safhaya varan bir gerginlik bulunuyor.

ODTÜ'TE "YASAL" TERÖR

27 Ağustos Pazartesi günü meydana gelen olaylar, ODTÜ'de hazırlanan operasyonların bir devamı özeiliğini taşıyor. Bir öğrencinin, üzerinde silah bulunduğu gerekçesiyle jandarma tarafından korkunç biçimde dövülmesine tepki olarak toplanan öğrencilerin, kendilerini korumak için Hazırlık Okulu binasına sığınmaları üzerine, bir gün boyunca süren bir baskı ve yıldırma harekatı başlatıldı...

Önce, yalnızca jandarmaya karşı koyan öğrencilerin yakalanması gerekçesiyle Hazırlık Okulu binası kuşatıldı. Kısa bir süre sonra da bine yakın jandarma ve komando motorlu araçlarla tüm kampusu sardı. Öte yandan jandarmanın tutumunu protesto etmek için bölümlerden çıkan öğrenciler dipçikli saldırılarla karşılaştılar. Dipçik darbeleriyle yaralanan öğrencilerin hastaneye gitmeleri ise, iki saat geciktiriliyordu. Muhbirlikten rektör vekilliğine terfi eden Mehmet Kıcıman'ın seçtiği yöneticiler ise sıkıyönetime başvurarak kent içinden kalkan otobüslerin üniversiteye gelişini engelliyordu.

Kısacası, bir öğrencinin dövülmesi sonucundaki gelişmeler, yeni bir "ODTÜ olayı" yaratılmak için kullanılmak istenmişti. Bu hesap sonucudur ki, Hazırlık Okulunda bulunan öğrencilerin üzerine gözyaşartıcı bombalarla yapılan "çıkartma"yla, ODTÜ adeta bir savaş alanına dönüştürülüyor, bir tatbikat alanı gibi kullanılıyordu. Gece yarısı ise, 488 öğrenci gözaltına alınarak Mamak Cezaevi'ne götürülüyordu.

ODTÜ'DEN NE İSTENİYOR?

ODTÜ'nün ilerici güçlerin ağırlığını duyurduğu bir eğitim kurumu olması, onun öteden beri gerici-faşist güçlerin boy hedefi olmasına neden oldu. Aynı güçler için, MHP'nin ve diğer faşist cinayet odaklarının yüzlerindeki maskelerin sıyrılıp, ardındaki katil suratlarının ortaya çıkmasının engellenmesi, yeni "ilgi alanları"nın bulunmasını gerektiriyordu. Ve ODTÜ belki de düşünülebilecek en iyi hedefti! Ayrıca, seçim ortamı içinde olunması, bu güçler için politik yatırım yapabilecekleri "olaylar" da gerektiriyordu. Çıkartılacak provokasyonlar sonucu eğitimin kesintiye uğratılması, hem 12 bin öğrencinin bulunduğu bir üniversiteyi işlemez ve etkinlikten uzak bir konuma düşürecek, hem de hükümeti, "anarşiyi önleyemedi" gürültüleriyle yıpratma fırsatı elde edilecekti.

ÇÖZÜM YOLUNDA İLK ADIM: BİRLİK

Bu provokasyonlar ne yazık ki başarıyla tersine çevrilemedi. Özellikle açılış törenindeki olaylardan sonra, kamuoyunda yıpranmış bir ODTÜ imajı doğdu. Bu olumsuzluğu ortadan kaldırmak elbette mümkündür. Ne var ki, bunun önkoşulu, ÖTK'nın politikasızlığı keyfileştiren yönetiminin dürüst, önyargısız ve sosyalistlerle birlikten yana tutumundan geçmektedir.

ÖTK üzerinde hiç kuskusuz antidemokratik baskılar vardır ama, bu baskılar ÖTK yönetiminin öğrenci kitlesini yönlendirmede gösterdiği aczin ve çaresizliğin mazereti değildir. ÖTK yönetiminin içine düştüğü yönetimsiz bir yönetim konumu, aslında yıllardır ekilenin biçilmesinden başka bir şey değildir.

Bu durumun aşılması, böylelikle de ileri bir demokratik kazanım olan ÖTK'nın varlığının korunması için, ODTÜ'deki tüm ilerici güçlerin ÖTK yönetiminin ortak çalışması yaşama geçirilmelidir. Varolan koşulların dayattığı en gerçekçi çözüm budur. Olumsuz gelişmelerin tersyüz edilmesi için sosyalistlerin yapıcı önerileri ciddi bir biçimde değerlendirilmeli; öğretim üyeleri ve tüm ODTÜ çalışanlarıyla birlikte, karşılıklı anlayışa dayanan bir diyalog kurulmalıdır. Sorunlar ve çözüm yolları açıktır ve bu konuda grupçu tutumlara, sekterliğe yer yoktur.

Genç Öncü Ankara Şube Yönetim Kurulu'nun bu amaçlarla yaptığı açıklamada da, ODTÜ üzerindeki baskılar kınanarak, özetle şu görüşlere yer veriliyordu:

"ODTÜ'nün açılış töreninde öğrenim özgürlüğüne ve can güvenliğine yönelik olarak düzenlenen provokasyonlar, yeni yeni operasyonlarla sürdürülüyor.

"Gerici-faşist güçlerin elbirliğiyle giriştikleri bu sistemli saldırıların amacı, ODTÜ'de eğitimin normal gidişini durdurmak ve ODTÜ öğrencilerinin kitle örgütü ÖTK'nın varlığına son vermektir. İlerici ODTÜ öğrenci kitlesi, bu provokasyonları sonuçsuz bırakacaktır.

"Suçlular ODTÜ'de değil, adı sanı herkesçe bilinen eli kanlı faşist çeteler ve onları besleyip yetiştiren faşist örgütler içindedir."

Bahçelievler katliamı faillerinden A. Şahiner MHP yöneticisi Erdil'i avukat olarak talep etti

MHP'li sanıkların pusulası "Genel Merkez'e" başlığını taşıyor.

Şahiner avukat olarak Erdil'i talep ediyor

– Ankara Mamak Cezaevinde bulunan MHP yanlısı tutukluların, cezaevi dışına göndermeye çalıştıkları "Genel Merkez'e" ibareli bir mektup ele geçirildi.

– Tutuklu MHP yanlılarının ihtiyaç listelerini kapsayan pusulada, Bahçelievler katliamının faillerinden olarak yargılanan Abidin Şahiner'in MHP Ankara İl Yönetim Kurulu eski üyesi Abdülkadir Erdil'i avukat olarak talep ettiği ortaya çıktı.

– Avukat A.Erdil'in yazıhanesine geçen yıl yapılan baskında 11 faşist suç aletleriyle yakalanmış, eylem planları ele geçirilmişti. Av.Erdil'in Maraş'taki ETKO davası sanıklarıyla Ankara'daki Tepecik, Balgat, Beşevler katliamları davalarında da MHP yanlılarının avukatlığını sürdürdüğü bildiriliyor.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde 15 Ağustos günü yapılan duruşmada, Mamak cezaevinde bulunan MHP yanlısı tutukluların, cezaevi dışına göndermeye çalıştıkları "Genel Merkez'e" ibareli bir mektup ele geçirildi. Sıkıyönetim mahkemesi tarafından adam öldürmeye tam teşebbüs suçundan yargılanan tutuklu sanık Hüseyin Akyıldız'ın tutuksuz sanık Hamdi Güray Çelik'e verdiği mektup, savcılık tarafından saptanarak ele geçirildi. Mamak cezaevindeki tutuklulardan Selahattin Arpacı tarafından gönderildiği anlaşılan kağıt tomarının üzerinde, "Genel Merkeze" yazısı bulunuyordu. Olay üzerine tutanak tutularak Sıkıyönetim Komutanlığına başvuruldu.

Cezaevindeki MHP yanlıları tarafından hazırlanan listelerde, tutukluların çok sayıda giyim ihtiyaçları ile, bunların her koğuşta teslim edilecekleri "koğuş sorumlularının" adları bulunuyordu. 200'e yakın MHP yanlısı tutuklunun pantolon, gömlek vb. isteklerinin isim isim sıralandığı listelerde, Bahçelievler katliamı faillerinden Abidin Şahiner ile Duran Demirkıran'ın da sırasıyla 7. ve 5. koğuşların sorumluları olarak belirtildiği görüldü.

Diğer koğuşların sorumluları olarak ise şu adlar belirlendi: Nevzat Bor (3. koğuş); Yaşar Şimşek (11. koğuş); Ekrem Selin (8-9-10. koğuşlar); S.Arpacı veya Mustafa Çürük (4. koğuş); Hakkı Kurt (6. koğuş).

MHP yanlısı tutukluların isteklerini belirten listede, ayrıca bir dizi tutuklunun avukat istekleri de yer alıyordu. Bunlar arasında bulunan Abidin Şahiner Bahçelievler'de yedi Türkiye İşçi Partili'nin katledilmesi olayının faillerinden idi ve listede isminin karşılığındaki sütunda, "davasına A.Kadir Erdil'in katılmasını istiyor" ibaresi yer alıyordu.

Avukat Abdülkadir Erdil MHP'nin Ankara İl Yönetim Kurulu'nun eski üyesiydi ve bu görevini 9 Şubat 1978 günü Ankara Hanımeli sokaktaki yazıhanesinde yapılan aramada 11 faşistle birlikte ve patlayıcı maddelerle yakalanmasına kadar sürdürmüştü. Erdil'in MHP yöneticisi olduğu,o günlerin gazetelerinde yer almış, bu haber kendisi ve MHP Genel Merkezi tarafından yalanlanmaya çalışılmıştı. Yazıhanesinde yapılan aramada "Toros" obası adı altında çalışmalarını sürdüren komandoların eylem planlarıyla birlikte ele geçirilen Abdülkadir Erdil, yazıhanenin gerçekte kendisine ait olmadığını ve başkasına kiralamış bulunduğunu öne sürmüştü, ne varki Erdil'in hâlâ aynı yazıhanede çalışmayı sürdürdüğü bildiriliyor.

Abidin Şahiner

MHP eski Ankara İl yöneticisi Abdülkadir Erdil'in yine MHP'li tutukluların başka davalarında da görev aldığı bildiriliyor. Ankara Anıttepe Akşam Ticaret Lisesinde ticaret hukuku dersleri de veren Erdil in avukat olarak görev aldığı bu davalar arasında, Maraş taki ETKO davasıyla Ankara Tepecik, Balgat ve Beşevler katliamlarına ilişkin davalar da yer alıyor.

MHP yanlısı tutukluların cezaevi dışına çıkarmaya çalıştıkları bir belgede ele geçirilen bilgiler, faşist cinayet ve saldırı olaylarının birbirinden bağımsız, "münferit" olaylar olmadığını bir kere daha kanıtlamışlardır. Bu olayların sanıkları cezaevinde bile örgütlü olmayı sürdürmekte, yasal görünümlü parti ya da yan kuruluşlarının "Genel Merkeziyle" ilişkilerini sürdürmektedirler. Bunların en basit gereksinimleri bile "Genel Merkez" tarafından karşılanmaktadır.

Şimdi bu olguların hesabını sormanın zamanı gelmiştir. Bu sanıkların üyesi ya da yandaşı bulundukları parti ve yan kuruluşlarının, tek tek her bir tutuklunun yargılandığı saldırı ve cinayetlerle bağlantıları açıklanmalıdır. MHP'nin ya da yan kuruluşlarının, bu tutukluların gereksinimlerini neden ve asıl hangi olanaklarla karşıladığı ortaya çıkarılmalıdır. MHP eski il yöneticisi Abdülkadir Erdil'in Abidin Şahiner tarafından avukat olarak talep edilmesinin, Erdil ile Bahçelievler katliamı arasında hangi ilişkiye dayandığı da ortaya çıkarılmalıdır.

Boran:

"30 Ağustos emperyalizme karşı zafer günüdür"

Seçime doğru

TİP Genel Başkanı Behice Boran 30 Ağustos zaferinin yıldönümü nedeniyle yayınladığı bildiride şunları söyledi:

"30 Ağustos 1922 herhangi bir düşmana karşı değil, emperyalizmin ta kendisine karşı kazanılmış bir zaferdir. Askeri öneminin ötesinde politik ve toplumsal sonuçları olmuştur. Emperyalistlerin Türkiye'yi parçalamak ve paylaşmak emellerine son vermiş, karma bir imparatorluktan ulusal bir devletin doğuşunun öz koşullarını gerçekleştirmiştir.

"Ne var ki kurtuluş savaşından sonra büyük toprak sahipleri, tüccarlar ve sanayiciler yabancı sermaye ile, hiç bir zaman koparmadıkları bağlarını zamanla daha da sıkılaştırdılar, emperyalizmle işbirliğine gittiler. Ülkemiz daha sonraki yıllarda NATO'ya sokuldu. Topraklarımız üzerine Amerikan üslerini diktiler. Ulusal bağımsızlığa aykırı ve emperyalizme teslimiyet belgeleri olan ikili anlaşmalar yaptılar.

"Cumhuriyet döneminin en büyük bunalımı denilen bugünkü bunalım dış ilişkilerde emperyalizme bağımlılığın, iç düzende emperyalizmin iş ortağı büyük sermayenin ekonomik ve politik egemenliğinin bir sonucudur. Dayattığı koşullarla Türkiye ekonomisini sımsıkı bağlayan ve bunalımın faturasını işçi, köylü ve emekçilere yükleyen Uluslararası Para Fonu yurdumuz üzerindeki emperyalizmin kara pençesinden başka bir şey değildir.

"Bugün de emperyalizme karşı mücadele içindeyiz. Bilinçlenmiş işçi sınıfı, köylü, kentli emekçi kitleler, aydınlar ve gençler emperyalizme karşı son kavgayı vermektedirler. Emperyalizme, faşizme ve kapitalizme karşı bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi içiçe geçmiş üçlü bir mücadele halinde günden güne kesin zafere doğru gelişmektedir. Saflarımızı sıklaştıralım, gücümüzü katlıyalım.

"Ulusal bağımsızlık için NATO'ya da, İMF'ye de hayır!"

"Can güvenliği sağlanmadan, Bayramlar kutlanamaz"

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu Üyesi Yalçın Cerit 24 Ağustos günü verdiği demeçte şu noktalara değindi:

"Bir bayram daha yaşıyoruz.

"Basında, radyo ve televizyonda, yine yüksek makamların mesajları okunuyor.

"İşçi ve emekçi halkımıza hayatı zindan edenler, sahte barış, sahte birlik-beraberlik ve sahte kardeşlik nutukları atıyorlar.

"Amerikan emperyalizmine bağlı tekelci sermayenin has partisi Adalet ve eli kanlı faşist hareket ve diğerleri, hep cinayetlerden, yoksulluktan, kuyruklardan şikayet ediyorlar. Ve bu olumsuz ortam içinde bayram kutlamanın sorumluluğunu birbirlerine yüklüyorlar. CHP ise büyük bir vurdumduymazlıkla, faşist cinayet yuvalarının üzerine gitmiyor. Üstelik, CHP genel başkanı, milyonlarca insanla alay edercesine 20 aylık hükümet döneminde, işçi ve emekçilerin geçim durumlarının düzelmekte olduğunu söylüyor.

"Burjuva parti sözcülerinin bu tutarsızlıkları, savundukları kapitalist sistemin artık iyice çürümüş olmasındandır."

Cerit demecine şöyle devam etti:

"İşçiler, emekçiler, aydınlar, gençler!

"Bu kapitalist sömürü düzeni değişmez-değiştirilemez değildir.

"Türkiye'de Amerikan emperyalizmine bağlı tekelci sermayenin gücü kırılacaktır. Adalet Partisi ile eli kanlı faşist partinin, işçi ve emekçilere, yurtseverlere düşman yüzü, iyice açığa çıkmıştır.

"Faşist merkezlerden tezgahlanan cinayet ve saldırılar içinde kutlanan bayram, bayram sayılamaz. Devamlı can korkusu içinde bayram yapılamaz.

"Türkiye İşçi Partisi, işçi ve emekçilerin, yurtsever ilerici aydınların ve gençlerin faşizme karşı örgütlü birleşik gücünü yükseltmektedir. Köklü bir işçi sınıfı partisinin yol göstericiliği olmadan faşizme karşı verilen mücadele etkili olamaz. Onsekiz yıldır Türkiye İşçi Partisi, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm için mücadele ediyor. Türkiye İşçi Partisi'nin kökleri, işçi sınıfımızın yüz yılı aşkın mücadele tarihine dayanıyor.

"Kurtuluş, işçi sınıfının, emekçilerin, ilerici aydın ve gençlerin örgütlü birleşik gücündedir. Kurtuluş, Çark-Başak'tadır. Kurtuluşa, Türkiye İşçi Partisi'nin mücadelesine omuz vermekle ulaşılacaktır."

Ayakkabı üreticilerinin tekellere karşı mücadelesi yükseliyor

*** Onbinlerce ayakkabı emekçisinin katıldığı direniş başarıyla sona erdi.**

*** Türkiye İşçi Partisi Eminönü İlçe Örgütü dağıttığı binlerce bildiriyle ayakkabı emekçilerini tekellere karşı ortak mücadeleye çağırdı.**

Tekellerin ayakkabı malzemelerine yaptıkları haksız zamları protesto etmek amacıyla başlatılan direniş başarıyla sürdürüldü. Ayakkabı Esnafı ve Sanatkârları Derneği'nin aldığı direniş kararına onbinlerce ayakkabı üreticisi esnafla birlikte, üretimin ara kademelerinde çalışan bütün işçi ve emekçiler de aktif olarak katıldılar. Tekellerin ve Kavafların, direnişi kırma çabalarının boşa çıkarıldığı mücadele bütün işçi ve emekçileri dalga dalga sararak tekellere karşı, onların baskı ve sömürüsüne karşı bir tokat gibi patladı.

Derby, Esem, Epa, Fulya, Site gibi ayakkabı malzemesi üreten tekeller malzeme fiyatlarına yaptıkları keyfi zamlarla, yarattıkları suni darlıkla ayakkabı üretimini kontrolleri altına almışlardı. Son yapılan zamların %132'yi bulmasına rağmen yine de malzemeyi piyasaya sürmeyerek, el altından karaborsada fahiş fiyatla satış yapıp milyonlarca lira vurdular. Aynı şekilde Kazlıçeşme'deki deri üreticisi tekellerin de yaptıkları zamlar ve toptancı tekellerin, Kavaf'ların malı ucuza kapaması bütün ayakkabı üreticisini yıkıma uğrattı. Bunun sonucunda ayda ortalama 25-30 atölye kapanmak zorunda bırakılıyor ve yüzlerce işçi, emekçi sokaklara dökülüyordu.

Atölyelerin kapatılmak zorunda bırakılmasına son verilmesi, tekellerin keyfi ve haksız zamlar yoluyla kurdukları baskı ve sömürünün kırılması, milyonlarca lira tutarındaki stok edilmiş malzemenin ayakkabı üreticisine dağıtılması için ayakkabı üreticileri tek bir yumruk olarak direnişe geçtiler. Direniş öncesi yaygın olarak bildiri, broşür dağıtılıp birlikte mücadele etme bilinci bütün kundura işçi ve emekçisine götürülmediği halde kundura üreticileri bu haklı mücadelelerinde bütün işçileri, emekçileri yanlarında buldular. Daha düne kadar kendisine düşman gördüğü işçisinin, kalfasının, komşusunun düşmanı olmadıklarını öğrendiler. Gerçek düşmanı tanıdılar, ekonomik, politik örgütleriyle tekelleri tanıdılar.

Türkiye İşçi Partisi Eminönü İlçe Örgütü'nün dağıttığı binlerce bildiri direnişteki işçiler, emekçiler tarafından ilgiyle karşılandı. Direnişi destekleyen bildirilerde tekellerin baskı ve sömürüsü açık açık anlatılarak bütün işçi ve emekçiler bu ortak düşmana, tekellere, Kazlıçeşme Krallarına, Kavaf'lara karşı ortak mücadeleye çağrıldı.

Yine bu arada Türkiye İşçi Partisi Eminönü İlçe Başkanı ve Yürüyüş muhabiri Ayakkabı Esnafı ve Sanatkarları Derneği'ni ziyaret ettiler. Bu ziyaret sırasında dernek başkanı Temel Çoruh "mücadelelerinin tekellere karşı olduğunu, tekellerin ayakkabı üreticilerini yoketmelerine fırsat vermeyeceklerini, stoklanmış mallara el konularak üreticiye dağıtılmasını ve keyfi zamlara son verilmesini talep ettiklerini" açıkladı.

"İşçi sınıfımız işten çıkarmalara karşı direnecektir"

TİP Başkanlık Kurulu Üyesi Yavuz Ünal basına ve TRT'ye verdiği 29.8.1979 tarihli demeçte şöyle dedi,

"Yeni bir toplu sözleşme dönemine girildiği bu günlerde yoğun bir işten çıkarma kampanyası başlatıldı. Sudan bahanelerle işçiler işlerinden atılıyorlar. Bossa'da, Tekel'de, Ülker'de ve Coca Cola'daki olayların nedeni bu.

"İşçiler elbette direneceklerdir. Haklılar. Sokağa, açlığa itilen arkadaşlarını elbette yalnız bırakmayacaklardır. Yeni sözleşme döneminde emperyalizmin işbirlikçisi büyük sermayeye işçi sınıfının birliğini göstermenin tam zamanıdır.

"Tefecilikle, stokçulukla, karaborsacılıkla, kaçakçılıkla dünyanın en çok kâr eden tekelleri arasına girmeye çalışan büyük sermaye gruplarının gözü doymuyor. Yabancı sermayeye Türkiye'deki işgücünün çok ucuz olduğundan bahseden bunlar. Sendikaların ücret taleplerini aşırı bularak ağlaşanlar gene bunlar. Her sene işçilerin beşte birini işten çıkartıp, toplu sözleşmelerdeki kazanımları silip atan gene bunlar.

"Hükümet cevap vermelidir. Sıkıyönetim, büyük patronların çıkarlarını korumak için mi ilan edildi?

"Vatan, millet edebiyatını yapanlar, işçilerle uğraşacaklarına gitsinler bu işyerlerinin hesaplarına el koysunlar. Pahalılığın, vergi ve döviz kaçakçılığının, faşist harekete yapılan yardımların hesaplarını sorsunlar.

"Bu hesaplar mutlaka sorulacaktır. İşçi sınıfımız ve emekçi halk kitleleri Türkiye İşçi Partisi öncülüğünde mücadelelerini ergȩç başarıya ulaştıracaklardır."

Faşistler, emperyalizme karşı olamaz

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Can Açıkgöz 25 Ağustos günü verdiği demeçte şöyle dedi:

"Faşist Milliyetçi Hareket Partisi'nin emperyalizm lafını diline dolaması yutturmacadır, sahteciliktir. Çünkü emperyalizm ve faşizm aynı madalyonun iki yüzüdür.

"Milliyetçi Hareket Partisi de dünyadaki gelmiş geçmiş faşistler gibi aynı yöntemleri kullanıyor. Sahte sol sloganlarla, faşist demagojiyle kitleleri yanıltmak istiyor.

Oysa Milliyetçi Hareket Partisi, Amerikan emperyalizminin sadık bir uydusudur. Amerikan emperyalizminin çıkarlarının savunuculuğunu yapan bir partidir.

Milliyetçi Hareket Partisi, bağımsızlığımıza vurulmuş bir zincir olan NATO'dan yanadır. Milliyetçi Hareket Partisi NATO'dan çıkılmasına karşıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi, Amerikan üslerinin ülkemizde kalmasından yanadır. Bu üslerin topraklarımızdan sökülüp atılmasını istemiyor.

Faşist cinayet şebekelerinin ilericileri, demokratları, yurtseverleri ve Türkiye İşçi Partisi üyesi bilimsel sosyalistleri hedef alarak saldırması boşuna değildir.

Fakat bilinmelidir ki, ne saldırılar ne de faşist demagoji Amerikan emperyalizmine karşı verilen mücadeleyi durduramaz, saptıramaz. Türkiye İşçi Partisi'nin yıllardır sürdürdüğü bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi bütün engelleri yıkacak ve zafere ulaşacaktır.

Sosyalizm sermaye güçlerine korku salıyor

Amasya

14 Ekim günü Senato yenileme seçimlerinin yapılacağı Amasya'da da TİP Suluova İlçe Yönetim Kurulu üyesi Süha Kubilay'ın evine dinamit atıldı. Saldırının yapıldığı aynı gece yine TİP Suluova İlçe yöneticisi Nejat Süzen'in evi otomatik silahlarla tarandı, üyelerden Reşit Ozan'ın evinin camları da atılan taşlarla kırıldı. Tek merkezden planlandığı anlaşılan saldırıların faillerinden ise hiçbiri yakalanmadı.

Kars

Kars ilinin gerek merkezinde, gerekse çeşitli ilçelerinde seçim çalışmalarını yürüten TİP üyeleri yasa dışı baskılarla karşılaştılar. Partililer Kars'ta üç saat, Ardahan'da altı saat, Göle'de dört saat, Sarıkamış'ta yedi saat süreyle gözaltına alınarak karakolda bekletildiler. Savcıların ve diğer emniyet yetkililerinin yasalardan habersiz gözüken tutumuyla bildiri dağıtımının engellenmesine çalışılmasına rağmen tüm yörede seçim çalışmaları aksamadan sürdürüldü. Göle'de ise bildiri dağıtımında bulunan TİP'liler bu kez "Halkın Kurtuluşu" yanlısı maocuların saldırısına uğradı. Saldırıyı polise bildiren TİP'lilerin şikayeti üzerine gereken işlemlerin yapılması şöyle dursun, TİP üyeleri "bildiri dağıtımının yasal olmadığı" gerekçesiyle savcılığa gönderildiler ve daha sonra serbest bırakıldılar. TİP'lilere yapılan saldırının, Senato Başkanı Sırrı Atalay'ın seçim karargahının önünde gerçekleşmesi ise dikkatten kaçmadı.

Konya

Konya'da seçim çalışmalarını başarıyla sürdüren TİP üyeleri, geçtiğimiz hafta içinde Ilgın ilçesinde bildiri dağıttıkları gerekçesiyle gözaltına alındılar.

Rize

TİP'nin Rize'deki seçim çalışmaları da son günlerde yoğun baskı girişimleriyle karşılaştı. Kent merkezinde bildiri dağıtan TİP'liler birbiri ardından iki kez gözaltına alınarak serbest bırakıldılar. Ardeşen ilçesinde de polis, bildiri dağıtımını tamamlayan TİP üyelerini yakalamaya çalıştı, ancak başarıya ulaşamadı. Fındıklı ilçesinde ise TİP üyelerinin bildiri dağıtımını engellemek üzere bu kez kimi CHP'liler ile "Halkın Yolu" yanlısı maocular harekete geçti. Fakat bütün bu engelleme girişimlerine rağmen Rize' nin bütün yörelerinde bilimsel sosyalist militanlar seçim çalışmalarını başarıyla sürdürüyorlar.

Erzurum

Erzurum'da seçim çalışmalarını aralıksız sürdüren TİP üyeleri, bu kez İspir ilçesinde TÜSİAD'çıların has partisi AP' nin saldırısıyla karşılaştılar. AP İl Başkanı, "bölücülük yapıyorlar" gerekçesiyle TİP üyelerini savcılığa ihbar etti. 10 Partili jandarma tarafından gözaltına alınmaya çalışıldı. Geçtiğimiz Pazartesi günü savcılığa götürülen TİP'liler, savcılığın takipsizlik kararı alması üzerine serbest bırakıldılar.

Ankara

Ankara'da bir milletvekilliğinin boşalması üzerine bu ilde de ara seçimlerin yapılıp yapılmaması üzerine başlayan tartışmalarla ilgili olarak, TİP Ankara İl Yönetim Kurulu geçtiğimiz perşembe günü bir açıklama yaptı. Açıklamada, Ankara'da seçim yapılmasının, "emekçi halkımızın temel demokratik haklarından olan seçme ve seçilme hakkını kullanabilmesinin bir gereği" olduğu belirtildi. Açıklamada daha sonra şöyle dendi:

"İşçi, köylü emekçi kitleler, ilerici aydın ve gençler, seçimleri Ankara'da da burjuva partilerinden hesap sormanın bir platformu olarak kullanabilmelidirler. Her türlü faşist tertip, katliam ve saldırıyla maskesi düşen MHP'den, TÜSİAD'çıların has partisi AP'den Ankara'da da hesap sorulmalıdır. Emperyalizme ve tekelci büyük burjuvaziye, faşist odaklara ödün üstüne ödün vererek gericiliğe güç kazandıran CHP, bu politikasının hesabını Ankara'da vermelidir.

"Emekçi halkımızın burjuva partilerinden hesap sorulması istemi, Ankara' da da, gerçek kurtuluş umutlarının Türkiye İşçi Partisi olduğunu göstermeleriyle ifadesini bulacaktır. Partimiz 14 Ekim'de Ankara'da da işçi ve emekçi kitlelerin, ilerici aydın ve gençlerin karşısına çıkmaya hazırdır; bunu bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesindeki kararlılığının bir gereği olarak görmektedir."

"SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİNE İŞÇİLERİN KATILMASINDAN VAZGEÇİLEMEZ"

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu Üyesi Gündüz Mutluay 26 Ağustos günü verdiği demeçte şöyle dedi:

"Önümüzdeki günlerde başlayacak ve diğer işkollarıyla birlikte özellikle Maden-İş ve Tekstil işçilerinin yaşama ve çalışma koşullarını belirleyecek toplu sözleşme görüşmeleri sınıf mücadelemizin bir parçasıdır.

"Kısa adı MESS olan Madeni Eşya Sanayii patronlarının örgütü ile Tekstil patronları, sendikaları grup sözleşmelerine zorlamaktadır. Patronların bir önemli dayatması da sendika işyeri temsilcilerinin sözleşme görüşmelerine katılmasını engellemek içindir.

"MESS patronlarının ve ötekilerin bu hevesleri kursaklarında bırakılmalıdır. Sözleşme görüşmelerine işçi temsilcilerinin katılması kazanılmış bir haktır. Toplu sözleşmelerde işçilerin denetimini sağlayan bu hak asla terkedilmeyecektir.

"Patronlar işçi temsilcilerinin katılacakları sözleşme görüşmelerine katılmayacaklarını söylüyorlar. Bu sözleri de, gazetelere verdikleri ilanlar gibi kuru sıkı bir tehdittir. İşçi sınıfı kazanılmış haklarını terketmez. MESS patronlarını da, bütün öteki patronları da dize getirmesini bilecektir.

"Türkiye İşçi Partisi Maden-İş ve Tekstil işçilerini, bütün işçi sınıfımızı önümüzdeki yoğun sözleşme dönemi için birlik ve dayanışmayı daha da güçlendirmeye çağırıyor. İşçilerin örgütlü gücü patronları dize getirecektir."

NOT...

ARKADAŞIMIZ FERHAT GÜN'ÜN YAZISINI, ZORUNLU OLARAK ANKARA DIŞINDA BULUNDUĞUNDAN DOLAYI BU SAYIDA YAYINLIYAMIYORUZ. DUYURUR ÖZÜR DİLERİZ...

TİP'NİN KADIN ÜYE SAYISI TOPLAM ÜYELERDEN İKİ KAT DAHA HIZLI YÜKSELİYOR"

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice BORAN geçtiğimiz Pazartesi günü kadın üyeler ve sempatizan kadınlarla bir sohbet toplantısı yaptı. BORAN, toplantıda yaptığı konuşmada şöyle dedi:

"Son yıllarda yurdumuzda kadınların politika ile daha fazla ilgilendiği, toplumsal yaşama daha fazla katıldığının görülmekte olduğunu söyleyen Behice BORAN, "Kadınlarımız politik toplantılarda, direnişlerde, grevlerde, yürüyüşlerde yer almakta, aktif rol oynamaktadırlar" demiştir.

Bu durumun sevindirici olduğunu belirten Behice Boran, nüfusun yarısını oluşturan kadınların katkısı olmadan ileri, çağdaş bir topluma erişmenin olanaksız olduğunu söylemiştir.

Behice Boran konuşmasına şöyle devam etti:

"Kadınlar, kadın olmaya ilişkin sorunlarının çözülebilmesi için de ülkemizin gidişatı ile, politika ile ve bu arada seçimlerle ilgilenmek zorundadırlar.

"Kadın çifte sömürü ve baskı altındadır. Hem işçi, emekçi olarak sömürülür, ezilir; hem de kadın olduğu için bu sömürü ve baskı katmerli olur. Kadın erkek farkı gözetmeksizin eşit işe eşit ücret gibi en temel ve basit bir hak bile bugün elde edilmiş değildir. Bir başka açıdan da kadın ikili bir yük altında girmiştir; hem üretimde veya mesleki hizmetlerde eşitsiz şartlar altında çalışma, hem de ev işlerini yapma, çocuk yetiştirme görevleriyle karşı karşıyadır. Üstelik kadını aşağılayan, hor gören sosyal değerler de tümden değişmemiştir. Kadın halâ eşitliğe ve özgürlüğe tam kavuşmuş değildir. Ülkemizde kadınlara tanınan siyasal ve sosyal haklar yasalarda yer almakla beraber, bunların tüm kapsamıyla yaşama geçtiği, gerçekleştiği de söylenemez. Kaldı ki, yasalarda eşitliğe aykırı hükümler de vardır."

Boran konuşmasının son bölümünde şunları söyledi:

"Kadının toplumsal durumu, hak ve özgürlükleri sorunu genel olarak sömürü düzeninin kalkmasıyla çözüme kavuşabilecek bir sorundur. Nitekim sosyalist toplumlarda bu sorun, sistemin kökleşip gelişmesine koşut olarak çözüme kavuşturulmuştur.

"Türkiye İşçi Partisi kadınlarımızı kitlesel bir güç olarak bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine kazanmaya özel önem vermektedir. Partimizde kadın üyelerin, genel üye sayısı artışının iki katı hızla artmakta oluşu bu görevi de başardığımızın göstergesidir.

"Diğer temel sorunlar gibi kadın sorununun temel çözümü sosyalizmdedir ve Türkiye İşçi Partisi ülkemizde sosyalizmi gerçekleştirebilecek olan tek partidir."

TİP'e düşmanlık işçi sınıfına düşmanlıktır

Türkiye İşçi Partisi'nin seçim çalışmaları, diğer yerlerde olduğu gibi İstanbul'da da bir yandan güvenlik kuvvetlerince, bir yandan da faşist ve maocu zorbalarca engellenmeye çalışılıyor. Bilindiği gibi bu kervana yer yer "UDC Slogancıları" da katılmaktadır. Bu çabalarında öbürlerinden hiç de aşağı kalmıyorlar. Hatta bu işte yer yer öbürlerinden daha gönüllü görünüyorlar. Saldırılarını, adam bıçaklamaya kadar vardırıyorlar.

Son olarak 29 Ağustos günü UZEL fabrikasında TİP'lilerin bildiri dağıtımı sırasında, aynı fabrikada daha önce iki kere olduğu gibi gene "UDC Slogancıları"nın provokasyonu ile kavga çıktı. Devletin yardımcı güçlerini aratmayacak bir biçimde, daha önceden hazırlanan demir çubuklarla ve ardından taşlarla saldırıya geçtiler. Bu arada bir TİP'li içyerinden bıçaklandı.

Bütün bunlara rağmen bildiriler dağıtıldı. Bildiri alan işçilerin elindeki bildirileri yırtma gayretleri de boşa çıktı.

UZEL'de toplu sözleşme görüşmeleri yakında başlayacak. İşçilerin her zamankinden daha fazla birliğe ihtiyaçları var. Patronun karşısında tek bir yumruk gibi olmaları gerektiği bir dönemde, işçileri bölücü, birbirine düşürücü davranışlardan kesinlikle kaçınmak gerek. Ama bunun için, işçi sınıfına karşı sorumluluk duyulması gerekiyor. Bu sorumluluğu duymayanlar, işçi sınıfından hak ettikleri cevabı alacaklardır. "UDC slogancıları"nın tekkeyi her şeyin üstünde tutan fanatik tavırları, bölücü bir rol oynuyor. Öyle görünüyor ki, işçi sınıfı "UDC slogancıları"nı "taammüden işçi sınıfını bölmek" suçundan yargılayacaktır ve bu gidişle bu kaçınılmaz olacaktır.

"UDC Slogancıları" bir TİP üyesini bıçakla saldırdı.

1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla Türkiye İşçi Partisi tarafından bir bildiri hazırlandı. Bu bildiri Türkiye'nin dört bir yanındaki il ve ilçelerde yaygın olarak dağıtıldı. Bu bildiri yi okurlarımıza sunuyoruz:

YURTTAŞLAR!

1 EYLÜL,

Emperyalizmin çıkardığı ve tüm insanlığa onulmaz yıkımlar getiren İkinci Dünya Savaşı'nın başladığı gündür. Dünya halkları bir daha savaş istemiyor. Bu nedenle 1 Eylül, Dünya Barış Günü ilan edildi.

DÜNYA BARIŞ GÜÇLERİ SESLERİNİ YÜKSELTİYOR

Türkiye İşçi Partisi, ülkemizin işçilerini, köylülerini, aydınlarını,gençleri ve tüm barışçı güçleri mücadeleye çağırıyor.

SAVAŞA HAYIR!

SAVAŞ HALKLARIN DÜŞMANIDIR

Savaşlardan zarar görenler, her zaman işçiler, köylüler, emekçiler oldu. Yalnız İkinci Dünya Savaşında 54 milyon insan öldü. 90 milyon insan yaralandı, sakat kaldı.

Savaş halklara açlık, salgın hastalıklar, ağır vergiler ve tarifsiz acılar getirdi.

Savaş halkların düşmanıdır. Bütün dünya halkları haykırıyor:

BARIŞ İSTIYORUZ, SILAHLANMAYA SON!

SAVAŞLARI EMPERYALİSTLER ÇIKARIR

Dünyamızda yüz milyonlarca insan açlıkla karşı karşıya. Oysa silahlanmak için düşünülmesi bile zor olan paralar harcanıyor.

Silahlanmayı kışkırtan, savaşlar çıkartan ve gerginlikten çıkar sağlayan emperyalizmdir. Emperyalizmin çıkarları egemen sınıfların ırkçı ve şoven milliyetçi politikalarıyla çakışıyor. Böylece yerel büyük sermaye kendi halkı üzerinde baskılar kuruyor.

SOSYALIZM BARIŞ DEMEKTİR

Sosyalizm savaşa karşıdır. Dünya Sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi, ulusal kurtuluş hareketleri barışın güçleridir.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTISI BARIŞ İÇİN MÜCADELE EDİYOR

Türkiye İşçi Partisi, kurulduğu günden beri kalıcı bir Dünya Barışı için ve silahlanmaya karşı mücadele ediyor. NATO'ya, ikili antlaşmalara, üslere karşı çıkıyor. Ülkemizi emperyalizmin tutsağı yapan burjuva iktidarlarına karşı yürüttüğü onurlu mücadelesine devam ediyor.

İşçiler, köylüler, aydınlar, gençler, kadın-erkek tüm emekçiler,

- Savaş kundakçısı, saldırgan NATO'dan çıkalım.
- Üsleri sökelim, ikili anlaşmaları yırtıp atalım.
- Emperyalizmi yurdumuzdan kovalım.
- Bağımsız Türkiye'yi kuralım.

Her yıl bütçemizin yarısına yakını silahlanmaya ve askeri harcamalara ayrılıyor. Savaş kışkırtıcılığına ve silahlanmaya son verelim.

Silahlanmaya gerekçe yapılan antikomünist ve antisovyet politikaları yerle bir edelim. Tüm komşularımızla dostluk ve saldırmazlık antlaşmaları imzalansın.

Burjuva şoven milliyetçiliğini yıkalım.

Ege'de savaş kışkırtıcılığına ve silahlanma yarışına son!

HAYDİ,
GÜÇLERİMİZİ BİRLEŞTİRELİM!
SESİMİZİ YÜKSELTELİM!
SAVAŞA HAYIR! SİLAHLANMA YARIŞINA SON!

BARIŞ İSTİYORUZ

Güçlü b

Romeş Çandra: Dünya Barış Konseyi Başkanı

Helsinki ilkelerini yaşatalım

Barış güçlerinin aralıksız mücadelesinin sonucu olarak gerçekleşen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Helsinki Nihai Senedi'nin 35 ülke tarafından imzalanmasından bu yana dört yıl tamamlandı.

1 Ağustos 1975'te imzalanan Helsinki Nihai Senedi, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana Avrupa Kıtasında güvenliğin temel ilkelerini ilk kez belirliyordu. Devletler arası ilişkilerin düzenlenmesinde barışçı yöntemleri açıkça kural olarak belirleyen Nihai Senet, Avrupa'da barış içinde biirarada yaşama ilkesine dayanan bir uluslararası ilişkiler sisteminin temel hükümlerini içeriyordu. Helsinki Nihai Senedi, aynı zamanda devletler arasında politikadan kültüre kadar her alanda geniş bir işbirliği kavramının yerleştirilmesi için de büyük ufuklar açıyordu.

Helsinki Nihai Senedi'nin imzalanmasından bu yana Avrupa kıtasındaki bütün olumlu gelişmelere, bu ilkeler damgasını vurmuştur. Helsinki belgesinin açtığı yoldaki en büyük ölçekli son adım, ABD ile SSCB arasında SALT 2 antlaşmasının imzalanması olmuştur. Bu antlaşma, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler tarafından, günümüzdeki birinci hedef olarak görülen silahlanma yarışının durdurulması hedefine doğru büyük bir adım olarak görülmektedir.

Sosyalist ülkeler, politik yumuşamadan askeri yumuşamaya geçişisi ve bunun ilk adımı olan silahlanma yarışının denetim altına alınmasını, Nihai Sened'in açtığı çığır yolunda ilerlemenin temel koşulu saymaktadırlar. Bu adımların atılmasını sağlayacak ilk platformlardan biri Avrupa'da silahlı kuvvetlerin karşılıklı indirimi için sürdürülen görüşmelerdir. Öte yandan sosyalist ülkeler, Avrupa'daki askeri topluluklann genişletilmemesi, askeri tatbikatların ölçeğinin sınırlandırılması, karşılıklı güveni yerleştirecek önlemlerin Akdeniz'e de yaygınlaştırılması için somut anlaşmalar önermektedirler. Yine sosyalist ülkeler, bütün Avrupa ülkeleri arasında bir tür saldırmazlık paktı yerine geçebilecek Helsinki konferansına katılan devletlerin nükleer ya da geleneksel silahlara ilk kez başvurmayacaklarını taahhüt ettikleri bir anlaşmanın hazırlanmasını önermişlerdir.

Helsinki ilkelerini yaşatmanın yolu, işte barış yolunda bu somut adımların atılmasından geçmektedir.

Dünya halkları savaş görüntülerini belleklerinden silmek istiyor.

Dünya Barış Konseyi çağırıyor

Dünya Barış Güçleri'nin uluslararası dev yığınsal örgütü Dünya Barış Konseyi, 2 - 5 şubat 1979 tarihleri arasında 98 ülke temsilcilerinin katılımıyla Berlin'de yapılan Özel Oturumu'ndan sonra dünya halklarına yayınladığı çağrıda, "barış mücadelesinin bugünkü aşamasındaki başlıca talebin silahlanma yarışının durdurulması olduğunu" duyuruyordu.

Silahlanma yarışını gerçekten sınırlandırmaya başlayıp durdurabilmek için gerçek olanakların varolduğu belirtilen çağrıda şöyle deniyordu:

"Yığınsal mitingler, gösteriler ve yürüyüşlerle, parlamentolara ve hükümetlere sunulacak dilekçelerle, protestolarla ve taleplerle, barışçı kamuoyu temsilcilerinin ulusal ve uluslararası toplantılarını düzenleyerek, barış özlemlerini dile getirmenin olanaklı olan tüm biçim ve yöntemlerini kullanarak, çabalarımızı başlıca ve ivedi hedeflerimize ulaşma yönünde yoğunlaştırmalıyız!"

Çağrı barış güçlerinin şu ivedi istemleriyle son buluyordu:

"Nukleer silahlara hayır!

"Nötron bombasına hayır!

"Savaş bütçelerine hayır!

"Barış bütçelerine evet!"

ir barış hareketi için...

Barış Derneği'ne toplu başvuru

●KİTLESEL VE ÖRGÜTLÜ BİR BARIŞ MÜCADELESİ

Geçtiğimiz Cuma günü Anka'da aralarında çeşitli sendika ve demokratik kitle örgütleri yöneticilerinin, bilim adamı, sanatçı, avukat, gazeteci ve öğretim üyelerinin bulunduğu 46 kişi toplu olarak Türkiye Barış Derneği'ne üye olmak üzere başvuruda bulundu. Başvuruda bulunanlar arasında Türkiye İşçi Partisi Ankara İl Başkanıyla, İl Sekreteri de yer alıyordu. TODAİE öğretim üyesi Dr. Gencay Şaylan tarafından, başvuruda bulunanların ortak görüşlerini yansıtan bir bildiri basına ve kamuoyuna açıklandı. Başvuruda bulunanların basın açıklaması şöyle:

"Biz aşağıda adları bulunan kişiler, uluslararası nitelikteki barış mücadelesine en özlü ve kalıcı katkının her ülkede her barıştan yana güçlerin siyasi görüş, din, dil, cinsiyet ayrımı olmaksızın birleşik ve örgütlü bir mücadeleye girmeleriyle yapılabileceği inancını taşıyarak Barış Derneği'ne üye olmak üzere başvuruyor ve ekli bildirgedeki ortak görüşlerimizi basına ve kamuoyuna duyurmak üzere Dr. Gencay Şaylan'ı yetkili kılıyoruz.

Ahmet Abakay, Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Sekreteri, İlhan Alkan, Öğretmen, Abdurrahman Atalay, Genç Öncü Genel Başkanı, Hasan Bedri Doğanay, DİSK Sosyal-İş Genel Sekreteri, Mustafa Döşemeci, Kimyagerler Derneği Genel. Başkanı, Bülent Erdem, Amatör Sporcular Derneği Genel Sekreteri, Caner Fidaner, Dr., TÜMAS Yönetim Kurulu Üyesi, Emin Gök, TMMOB MMO Genel Sekreteri, Aykut Göker, TÜTED Genel Başkanı, Dr. Güney Gönenç, ODTÜ Öğretim Üyesi, Dr. Ercan Eyüboğlu, Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi, Nezahat Gündoğmuş, Avukat, Doç. Dr. Kemal İnan, ODTÜ Öğretim Üyesi, Reşat Kadayıfçılar, TİP Ankara İl Sekreteri, Dr. Raşit Kaya, ODTÜ Öğretim Üyesi, TÜMÖD Ankara Şube Başkanı, Zeki Kılıç, TİP Ankara İl Başkanı, Ramazan Kızılkaya, Ankara Enerji-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu Üyesi, Dr. Orhan Kurmuş, ODTÜ Öğretim Üyesi, Mükremin Mungan, Mimar-Heykeltraş, Reşit Oğuz, TÜTED Genel Sekreteri, Yılmaz Onay, İşçi Kültür Derneği Genel, Başkanı, Dr. Oğuz Oyan. İ.T.İ.A. Öğretim Üyesi, Hamza Örencik, Petrol-İş Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi, Dr. Oğuzcan Özaltın, A.Ü. Fen Fakültesi öğretim üyesi, Musa Özdemir, Sayıştay Denetçileri Derneği Başkanı, Dr. Yılmaz Özkan, AİTİA Öğretim Üyesi, Varlık Özmenek, Gazeteci, Ersen Şansal, Avukat, Gül Özgirgin, TÜM-DER MYK Üyesi, Dr. Ömür Sezgin, A.Ü. SBF Öğretim Üyesi, Dr. Sinan Sönmez, AİTİA Öğretim Üyesi, Dr. Gencay Şaylan, TODAİ Öğretim Üyesi, Yaşar Tanzan, Arkeologlar Derneği Genel Başkanı, Yüksel Tarhan, Hacettepe Ü. Öğretim Görevlisi Doç. Dr. İlhan Tekeli, ODTÜ Öğretim Üyesi, Doç. Dr. Nazif Tepedelenlioğlu, ODTÜ Öğretim üyesi, Dr. Haluk Tosun, ODTÜ Öğretim Üyesi, EMO Ankara Şube Başkanı, Melih Töreli, TMMOB — Metalurji Müh. Odası Genel Başkanı, Dr. Gürel Tüzün, ODTÜ Öğretim Üyesi, Aybars Ungan, TMMOB EMO MYK Üyesi, Enver Ünal, TMMOB MMO MYK Üyesi, Mesul Vural, Genç Öncü Genel Sekreteri, Tahsil Usluoğlu, TÜMDER Genel Başkan Yardımcısı, Rüştü Yaralı, Yeni Teknik Enerji İş Sendikası Genel Örgütlenme Sekreteri, F. Kemal Yıldırım, TMMOB İMO Genel Başkanı Vekili, Kenan Yurdakul, Tek-Ges İş Sendikası Genel Saymanı

BARIŞI KAZANMAK VE KORUMAK YAŞAMSAL BİR DAVADIR

Çağımızda savaş ve barış sorunu; insanlığın gündeminin başında eksilmeyen bir önemle durmaktadır. Bu önem, sürekli gerileyen, sınırları daralan ve tarihsel yok oluş sürecini yaşayan kapitalizm var oldukça sürecektir. Çünkü emperyalizm aşamasındaki kapitalizm savaşın ve saldırganlığın tüm maddi koşullarını oluşturmaktadır. Sömürü ve savaş birbirinden ayrılmaz yol arkadaşlarıdır, birbirinin doğal sonucudur. Sosyalizm ve barış da birbirinden koparılmaz bir bütündür.

Emperyalizm, dünya halklarını baskı ve egemenliği altında tutmak istemekte, bunun için de doğası gereği, uluslararası düzeyde gerici, saldırgan, militarist bir politika izlemektedir. İnsanlık bu politikanın sonucu olan iki dünya savaşının yıkımını yaşamıştır. Bugün, yeni ve daha korkunç bir savaş tehdidi ortadadır. Bilimsel ve teknolojik gelişmenin yarattığı olanakların savaş araçlarına yansıtılması, bunun termonükleer bombalar, nötron bombası ile somutlanması, insanlığı toptan yokolma tehlikesi ile karşı karşıya bırakmaktadır.

Bütün dünya halkları, bu tehdidin ve kaynağının farkındadır. Uluslararası gericiliğin, saldırganlığın ve savaşın baş tahrikçisi Amerikan emperyalizmidir. Amerikan emperyalizmi diğer ortaklarıyla birlikte kurduğu paktlarla, izlediği saldırgan politika ve hızlandırmaya çalıştığı silahlanmayla; sosyalist dünya ülkelerine uluslararası işçi sınıfı hareketine, ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklara ve tüm insanlığa karşı savaş tehdidi yağdırmaktadır. Uluslararası gericilik, militarizm, saldırı ve savaş tahrikçiliği; insan emeğinin yarattığı maddi zenginliklerin, insanlığın refah ve mutluluğu için kullanılmasını, toplumların gelişmesini, ülkelerin kendi geleceklerini belirlemelerini ve sosyal yaşamlarını serbestçe örgütleyip istedikleri düzeni kurmalarını engellemektedir.

Ancak, emperyalist saldırganlığın ve savaş kışkırtıcılığının önlenebileceği bir zamanda yaşıyoruz. Dünya sosyalist sisteminin varlığı, onun öncülüğünde uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş savaşı veren halkların, tüm barışçı güçlerle dayanışması, birleşik ve örgütlü çabası, yeni bir dünya savaşını önleyebilecek güçtedir. Bu nedenle, yeni bir dünya savaşına karşı mücadelenin tek tek ülkelerde yaygınlaşarak etkinleşmesi, uluslararası düzeyde yükselmesi ve gelişmesi yaşamsal bir öneme sahiptir. Vakit varken saldırgan güçler gemlenmeli, savaş kışkırtmaları önlenmelidir.

Günümüzde dünya çapında genel ve kalıcı bir barışın kurulması uğrunda mücadele, artık bir tercih sorunu olmaktan çıkmıştır. Barış mücadelesi, ayrı toplumsal sistemlere sahip devletlerin barış içinde yan yana yaşaması ilkelerinin, emperyalistlere kabul ettirilmesi mücadelesinin önemli bir parçasıdır. Sınıf mücadelesinin bir parçası olan barışın savunulması, işçi sınıfının emekçi kitlelerin, tüm barışçı güçlerin örgütlü mücadelesini gerektirir.

TÜRKİYE KÖKLÜ BİR BARIŞ MÜCADELESİ GELENEĞİNE SAHİPTİR

Dünya çapında güçlenen ve kuvvetlenen barış mücadelesine en özlü katkı, her ülkede tüm barıştan yana güçleri; siyasi görüş, din, dil, cinsiyet ayrımı yapmaksızın son ferdine kadar birleşik, örgütlü bir mücadeleye sokarak yerine getirilebilir. Bilimsel sosyalistler, işçiler, emekçiler, bilim adamları, ilerici gençler yıllar öncesinden beri ülkemizde barışın savunulması için amansız bir mücadele yürütmüşlerdir. Bu mücadele 1950'lerde örgütlenmiş, Barış Cemiyeti adı altında ve onun öncülüğünde geliştirilmiştir.

Bu dernek, Amerikan emperyalizminin, Kore halkına karşı yürüttüğü gerici saldırıya, NATO ülkelerinin, bu arada Türkiye'nin de aktif olarak katılmasına karşı mücadele vermiştir. Emperyalizmin soğuk savaş taktiklerine, anti-komünizm ve anti-sovyetizm politikasına karşı ülkemizde de dünyadaki barışçı güçlerle dayanışma içinde yürütülen mücadele ile karşı çıkılmıştır. O dönemde yürütülen bu mücadele günümüzün barış savaşçılarına güçlü bir miras bırakmıştır.

Orta Doğu ve Kıbrıs sorunlarıyla dünya barışının fiilen tehdit edildiği bir bölgede yer alan ülkemizde, barış mücadelesi bugün özel bir anlam taşımaktadır.

Ülkemizde barıştan yana güçler, kalıcı bir barış ve uluslararası güvenlik için sağlam, ileri adımlar atılmasını sağlamak, emperyalizmin soğuk savaş politikasını engelleme ve bölgemizde, tüm dünyada silahlanma yarışını durdurma mücadelesi için seferber olmalıdır. Detantın kazanımlarının savunulması, Orta Doğu ve Kıbrıs'ta Birleşmiş Milletler kararları çerçevesinde geçerli çözümlerin gerçekleştirilmesi, nötron bombasının yapımının ve bu bombanın NATO üyesi ülkelere yerleştirilmesinin önlenmesi, barış mücadelesinin hedefleri arasındadır. İşçi sınıfı, emekçi kitleler ve barışçı güçler, emperyalist saldırı bloklarından çıkılması, askeri harcamaların azaltılması ve komşularımızla dostluk ve saldırmazlık anlaşmaları yapılmasını talep etmektedir.

BARIŞ MÜCADELESİ ÖRGÜTLÜ BİR MÜCADELE OLMALIDIR

Barış mücadelesinin, bütün ülkelerde bir örgüte gereksinimi, bu mücadelenin kitlesel niteliğinin bir sonucudur. Barış mücadelesi bütün dünyada emeği ile yaşayan, ulusunun ve halkının mutluluğu için çalışan insanların, geniş kitlelerin çıkarlarını temsil etmektedir. Bu nedenle barış mücadelesi, emekçi kitlelerin, emperyalizme, uluslararası gericiliğe militarist güçlere karşı bir mücadelesi olarak gelişmek zorundadır. Barış mücadelesinin, savaş kışkırtıcısı emperyalist güçler ve onların ekonomik, politik, toplumsal dayanağı olan tekeller ve onların destekçileri dışında, toplumun bütün sınıf ve tabakalarından en geniş kitleleri kapsamına alabilmesi, ancak bu kitlelerin barış mücadelesini hedef alan örgütlerde birleşmesiyle ve onların mücadele gücünün bu örgütler eliyle seferber edilmesiyle mümkündür.

Kaldı ki, günümüzün en önemli özelliklerinden biri, barış mücadelesine kitlelerin aktif katılımının güçlenmesi, tüm dünyada güçlü bir barış hareketinin koşullarının gelişmesidir. Dünya barış güçlerinin uluslararası kitlesel örgütü Dünya Barış Konseyi'nin son yıllarda geniş yığınları kapsama yönündeki güçlü ve sürekli atılımları bu gelişmeyi simgelemektedir.

Barış mücadelesinin bir örgüte olan gereksinimi, aynı zamanda, bütün barış güçlerinin eylem birliğinin sağlanması zorunluluğunun sonucudur. Bütün ülkelerde emperyalizme, tekellerin egemenliğine, her türlü gericiliğe, her türlü ulusal ve toplumsal baskı, eşitsizliğe karşı mücadele eden tüm güçlerin mücadeleleri nesnel olarak barış mücadelesinin de hedefleri doğrultusundadır. Ne var ki dünyadaki tüm barışçı güçlerin ve akımların eylemlerinin tek ve güçlü bir barış mücadelesi hareketi içinde birleştirilmesi, ancak bu güçlerin somut bir eylem programı doğrultusundaki birliği ile sağlanabilir. Tek tek ülkeler ve dünya düzeyindeki barış mücadelesinin bir örgüt çatısı altında yönlendirilmesi zorunluluğu, bu eylem birliği zorunluluğunun da kaçınılmaz bir sonucudur.

Kısacası, barış mücadelesinin örgütlenmesi, temelde bir kitlesel mücadele ve eylem birliği örgütlenmesidir.

Barış mücadelesinin örgütlenmesinin temel amacı bu olduğuna göre, niteliği ve yöntemleri de bu amaca uygun olmak zorundadır. Barış mücadelesinin örgütlenmesinin somut biçimleri, ülkede savaşa karşı ve barıştan yana geniş kitlelerin barış mücadelesine katılmasının nesnel koşullarına ve tüm barış güçlerinin eylem birliğinin gerçekleştirilmesinin gereklerine göre saptanmak zorundadır. Barış örgütlerinin çalışma biçimi, yönetiminin örgütlenmesi ve benzeri sorunlar da sözü edilen temel gerekleri yerine getirebilecek biçimde çözümlenmelidir.

Biz, yukarıda adları bulunan kişiler, bu görüşlerimiz doğrultusunda, ülkemizdeki ve dünyadaki barış mücadelesine daha etkin ve daha aktif katkılarda bulunmak, bu mücadeleye daha çok sayıda yandaş kazanmak, mücadelenin temsil ettiğimiz toplum katmanlarında yaygınlaşmasına ve örgütlenmesine yardımcı olabilmek amaç ve kararlılığıyla, uluslararası barış hareketinin ülkemizdeki temsilcisi ve örgütleyici Barış Derneği'ne üye olmak üzere başvuruyor ve bu görüşlerimize katılan tüm ilerici ve demokratları da Barış Derneği'ne üye olmaya çağırıyoruz.

Frederic JOLİOT–CURİE

"Hedefimiz, yaklaşan savaşı durdurmak, ülkelerin mevcut savaşları durdurmalarını sağlamak ve barışı kurmak olmalıdır.

"Ulusları oluşturan, savaşın tehdit ettiği milyonlarca insanın her biri, savaş ve barış sorununun kendisinin de sorunu olduğunu, bu sorunun onu doğrudan etkilediğini ve bundan kaçamayacağını kavramak zorundadır. Kendisini aciz de hissetmemelidir. Çünkü dünyada onunla birlikte başka milyonlarca insan da, birleşebilmek ve barışı savunabilmek için kendilerine aynı soruyu sormaktadırlar."

Paul Robeson

"Barışı kazanmak için savaşmalıyız, çünkü barış korunmayı gerektirir. Tartışma ve karşılıklı saygı, uluslararasında barışın gelişmesinin ilk gerekleridir. Ve kuvvet politikasına ve nükleer kuvvet tehdidine de artık bir son verilmelidir."

Şartlı salıverilme konusunda

Mahkemelerin uygulamaları doğrudur

Aralarında 12 Mart döneminden beri hapis yatmakta bulunan müebbet hapse hükümlü siyasi tutukluların da buiunduğu bine yakın kişinin af ve infaz yasalarından yararlanarak ağır ceza mahkemelerince tahliye edilmesiyle ilgili tartışmalar uzun zamandır sürüyor. Bir Yargıtay kararıyla bu uygulamanın geri çevrilmesine yönelik girişimlerin yoğunlaşmasıyla birlikte sorun yeniden büyük önem kazandı. Sorun tekelci basın tarafından politik bir kampanyaya dönüştürülürken, kimi çevrelerde de tutarsız politikaların yansıdığı bir konu haline dönüştü.

Sorunun özü nedir?

Sorunun kaynağı 13 Temmuz 1965 tarihli ve 647. sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki yasaya 3. ek madde ile geçici 7. maddeye bir fıkra ve bir geçici madde eklenmesine ilişkin 2148 sayılı yasanın uygulanış biçiminden doğmaktadır. Bilindiği gibi 647. sayılı İnfaz yasasının 19. maddesi "... muvakkat hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkum olanlardan bulundukları cezaevinde hükümlülük süresinin 2/3'ünü iyi hal ile geçirenler... mahkum oldukları müebbet ağır hapis cezasının 24. yılını iyi halie geçiren hükümlüler talepleri olmaksızın şartla salıverilirler." Kuralını getirmiştir.

647. sayılı Cezaların İnfazı hakkındaki yasaya ek olarak çıkarılmış bulunan 2148 sayılı yasanın Ek. 2. madde ise "... yarı açık veya açık müessenak naknolunan hükümlülerin, anılan müessesenlerde kaldıkları her ay için 6 gün 19. maddenin 1,2 ve 3. fıkralarına göre tesbit ediierek, şartla salıverilme tarihlerinden indirilmek suretiyle şartla salıverilme işlemi yapılır." hükmünü taşımaktadır. Aynı yasanın geçici 10. maddesi ise yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce "... yarı açık ve açık müesseselerde bulunanlarla kapalı infaz kurumlarında olup, açık veya yarı açık infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanmış olan hükümlülerin, tutuklulukta geçen süreleri de çalışmakla geçmiş sayılarak değerlendirilmek suretiyle Ek Madde 2'deki şartlar dairesinde indirimin hesabında nazara alınır." denilmektedir.

Bir örnek vermemiz gerekirse, müebbet ağır hapis cezasına hükümlü bir kişinin ceza evinde kalacağı süre hesaplanırken, önce asıl ceza olan 36. yıldan 647. sayılı yasaya göre 1/3'lük süre olarak hesaplanan 12 yıl düşülür. Sonra da geriye kalan ve 2148 sayılı yasaya göre "içerde kalınacak süre" olan 24 yıl üzerinden her ay için 6 günlük indirim yapılır, sözkonusu mahkumun cezaevinde kalması gereken süre olan 19 yıl 3 ay 7 gün bulunur.

Bütün bunlar Yargıtay Kararlarıyla kesinlik kazanmış, yüzlerce binlerce örnekte uygulanmış herkesçe bilinen uygulamadır.

Şimdi bir adım daha atıyoruz. Elimizde bir de 1803. sayılı Af Yasası bulunmaktadır. Bu yasaya göre de her mahkumun İnfaz yasasından yararlandıktan sonra kalan cezasından 12 yılı yasa koyucu tarafından affedilmektedir.

Örneğin, 36 yıla hükümlü bir kimse sözkonusu ise, 647. ve 2148. sayılı İnfaz Yasalarından yararlandırılarak cezası 19 yıl 3 ay 7 güne indirilmiş bulunan bu kimsenin, 12 yıllık aftan da yararlanınca içerde yatması gereken süre 7 yıl 3 ay 7 gün olarak hesaplanır.

SORUN GERÇEKTEN KARMAŞIK MI?

Müebbet hapis cezasına hükümlülerin cezalarını 24 yıla indiren 1803 sayılı Af Yasası'nın 7/A bendinde 647 ve 2148 sayılı İnfaz Yasalarının afla indirilmiş olan ceza üzerinden uygulanacağı hükmünü getirdiğinden yakın zamana kadar müebbet hapis cezasına çarptırılan mahkumlar için infaz ve af yasaları şöyle uygulanıyordu.

1803 sayılı Af Yasasının 7/A bendi gereğince 24 yıl temel alınarak (çünkü Af Yasası müebbet hapis cezalarını 24 yıla indirmişti.) 647 sayılı yasaya göre, 24 — 8 : 16 bulunuyor, sonra da 2148 sayılı yasa uygulanarak, 16 yıl üzerinden her ay için 6 gün indirim yapılarak içerde kalınması gereken süre; 13 yıl hesaplanıyordu.

Ne var ki Anayasa Mahkemesi 1803 sayılı Af Yasası'nın yukarda anılan 7/A bendini İPTAL ETTİ. İptal gerekçesinde 7/A bendinin Anayasa'nın "Eşitlik" ilkesine aykırı olduğunu belirten Yüksek Mahkeme, infaz uygulamasının 1803 sayılı Af Yasasıyla çevrilen ceza üzerinden değil asıl ceza üzerinden yapılması gerektiğini bildirdi.

2148 sayılı yasada İnfaz Yasası olduğuna göre, bu yasanın uygulanışı da aynı esaslara tabi olmak zorundadır. Yalnız 2148 sayılı yasada 1/3'lük süre cezadan düşürüldükten sonra geriye kalan süreye her ay için 6 gün uygulanacağı hükme bağlandığından, asıl ceza (36 yıl, örnekte verdiğimiz) 24 sene olmaktadır. Bu nedenle mahkemelerce yapılan uygulamalar son derece doğrudur.

Ceza Yasasında müebbet hapis cezasının karşılığı olan ceza 36 yıl olduğu için de Anayasa Mahkemesi'nin (647 ve 2148 sayılı) İnfaz yasaları uygulanırken "Afla indirilen ceza değil, mahkemelerce verilen ceza temel alınır" hükmüne dayanılarak 36 yıla önce 647 sayılı yasa uygulanıp 12 yıllık indirim bulundu, sonra geriye kalan 24 yıla 2148 sayılı yasa uygulanarak (ki bu yasanın 647 sayılı infaz yasasına Ek olarak çıkarıldığını düşünerek) 4 yıl 8 ay 27 günlük indirim hesaplandı, sonra da 1803 sayılı yasa müebbet hapis cezalarını 24 yıla indirmiş olduğu için 24-(12+4 yıl 8 ay 27 gün)=7 yıl 3 ay 3 gün hesaplanarak içerde geçirilmesi gereken süre belirlendi.

İşte Türkiye'nin bir çok yerinde Ağır Ceza Mahkemelerinin birbirlerinden bağımsız olarak yaptıkları uygulama budur. Bunu şöyle de ifade edebiliriz. 36 yıla 647 sayılı yasa uygulanarak 24 yıl bulunur. Bu süre 2148'e göre "İçerde Kalınması Gereken" süre olduğundan ayda 6 günlük indirime tabi tutulup, 19 yıl 3 ay 7 gün bulunur. Sonra da, 1803 sayılı Af Yasası uyarınca 12 yıllık indirim yapılır 19 yıl 3 ay 7 gün — 12 yıl = 7 yıl 3 ay 7 gün olarak belirlenir.

Deniyor ki madem ki 2148 sayılı yasada öngörülen ayda 6 günlük indirim "hükümlünün içerde geçireceği süre" temel alınarak yapılır, o halde sanığın 1803 sayılı Af Yasasından yararlanacağı 12 yıllık süre de içerde geçirilmeyeceğinden bu süre 6 günlük indirime tabi tutulmamalıdır. Yani ihtilaf "2148 sayılı yasa, 1803 sayılı yasa uygulandıktan sonra mı, önce mi uygulanacak" noktasındadır.

Aslında mesele apaçıktır. 2148 sayılı yasanın metnindeki "içerde geçirilecek süre" ifadesi ancak bu yasanın *çerçevesi içinde ele alınabilir. Çünkü 1803 sayılı yasa ayrı bir yasadır.* 2148'in içinde yer alan bir ifade 1803'ü de bağlayacak şekilde yorumlanamaz. Nitekim hiç af çıkmamış olsaydı ne olacaktı? Ayda 6 günlük indirim nasıl uygulanacaktı? Parlamento kendi iradesini kullanarak İnfaz Yasası'ndan ayrı bir af yasası çıkarmış ve 12 yıllık bir indirim sağlamış. Bunu görmezlikten gelmek ve 1803 sayılı yasayı *sanki 2148'in bir fıkrasıymış gibi ele almak mümkün müdür?* Bu görüşe uygun hareket edilmesi halinde 1/3'lük süre olan 12 yılın düşülmesinden sonra kalan 24 yıldan 12 yıllık af ta düşülecek ve 2148 en sonunda arta kalan 12 yıl üzerinden uygulanacaktır ki bu durumda da hiç af-tan *yararlanmamış bir mahkumla 12 yıllık aftan yararlanan bir mahkumun cezaları arasında 12 yıllık bir fark olması gerekirken bu fark 9,5 yıla indirilmekte, açıkça parlamentonun iradesine tecavüz edilmektedir.* Yani bu tür bir uygulama Anayasaya aykırdır. Yargının yasa koyucunun iradesine tecavüzüdür.

Nitekim, 1803 sayılı Af Yasasından sonraki herhangi bir tarihte (örneğin 1975 yılında) müebbet hapis cezasına mahkum olmuş bir kimse için içerde kalacağı süre nasıl hesaplanacaktır onu görelim: Bu kimse, 647 sayılı İnfaz Yaasına göre 36 yılın üçte biri olan 12 yıl verilen cezadan düşüldükten sonra kalan 24 yılı içerde geçirecektir. 647 sayılı yasaya EK 2148 sayılı yasaya göre de mahkum ceza evinde geçireceği 24 yılın her ayı için 6 günlük indirimden yararlanacaktır ki bu da 4 yıl 8 ay 27 gün eder. Sonuç olarak müebbet hapis cezasına (36 yıl) çarptırılan bir hükümü 19 yıl 3 ay 7 günlük bir süreyi iyi halli geçirirse 24 yılı tamamlaması beklenmeden şartlı olarak salıverilecektir. Şimdi bu arada 12 yıllık bir affın çıktığını düşünelim. O zamana kadar iyi halli olarak yatan hükümlü artık 19 yıl 3 ay 7 gün değil 19 yıl 3 ay 7 gün — 12 yıllık af = 7 yıl 3 ay 7 gün içerde kalacaktır. Mesele bundan ibarettir.

Kaldı ki 1803 sayılı yasada ve Anayasa Mahkemesi'nin 1803 sayılı yasanın 7/A bendini iptal gerekçesinde de açıkça belirtildiği gibi infaz yasası afla indirilen ceza üzerinden değil, mahkemelerce verilmiş, af uygulanmadan önceki ceza üzerinden, bu ceza temel alınarak uygulanır. Sırf bu yüzden, aksi uygulamayı temel aldığı içindir ki 1803 sayılı yasanın 7/A bendi iptal edilmiştir. 7/A bendi infaz uygulanmasının afla düşürülen ceza olarak 24 yıl üzerinden yapılması gerektiğini söylediği için iptal edilmemiştir de ne için iptal edilmiştir?

Mahkemeler 2148'in uygulanmasında da aynı durumu gözönüne almışlar, Anayasa Mahkemesi' nin kararı doğrultusunda hareket etmişlerdir. Yani esas cezaya (36 yıl) önce 647' yi uygulamışlar, sonra kalan ceza (24 yıl) 647'ye Ek 2148'e göre yasal olarak içerde geçirilmesi gereken ceza olduğundan bu cezadan da ayda 6 günlük indirimi yaparak, en sonunda da hükümlü 1803 sayılı Af Yasasından yararlandırılmış 7 yıl 3 ay 7 gün yatan tahliye edilmiştir.

Ortada bir kısım çevrelerin oldu bittiye getirerek yaymak istedikleri gibi bir "adli hata" yoktur. Seçim hesaplarına dayanan demagoji vardır!.. Ve mevcut yasalar gözardı edilmediği sürece de aksi yönde bir uygulama mümkün değildir...

Maden-İş'in bir mektubu

ibret belgesi

Hatırlanacağı üzere Yürüyüş'ün 224. sayısında, DİSK'e bağlı sendikaların tavırlarına ilişkin olarak yazılan haber-yorumda Sosyal-İş Sendikası'nın Maden-İş'e yazdığı mektuba da yer verilmişti. Maden-İş Genel Merkezi'nden aldığımız yazıda, bu mektup üzerine kendilerinin Sosyal-İş sendikasına gönderdikleri cevap mektubunun bir fotokopisi bulunmakta ve "dürüst yayıncılığın bir gereği olarak" bunun da aynen yayınlanması istenmektedir.

Dürüst yayıncılığın gereklerini Maden-İş yöneticilerinden öğrenecek değiliz. Cevap mektubunda Maden-İş üst yöneticileri, kendi yorumları bir yana Sosyal-İş'in yayınladığımız mektubundaki görüşleri ve olguları doğrulamaktan öte birşey yapıyor değildir. Bu bakımdan haberimiz düzeltilecek veya doğrulanacak bir yanı da bulunmamaktadır. Ancak, mektupta yer alan Türkiye İşçi Partisi ve Yürüyüş hakkındaki nitelemeler, Maden-İş üst yönetimi ve arkasındaki görüşlerini ilk elden yansıtması bakımından ilginç bir haber değeri taşıdığından Maden-İş Sendikası'nın Sosyal-İş Genel Başkanlığı'na gönderdiği ve ek bir yazıyla suretini Yürüyüş'e ilettiği cevap mektubunun metnini aşağıda aynen yayınlıyoruz.

SOSYAL—İŞ SENDİKASI
GENEL BAŞKANLIĞI'NA

Maden-İş, bank-Sen ve Baysen Sendikaları adına, Kemal Daysal, Yücel Çubukçu ve Cevat Özhasırcı'dan oluşan bir heyet, DİSK'e üye tüm sendikaların Genel Merkezleri'ni ziyaret ederek Konfederasyonumuzun içinde bulunduğu bunalımın nedenlerini ve çıkış yollarını görüşmüşlerdir.

Üç Sendika Temsilcisi bu görüşmede çıkış yolunu da Konfederasyonumuzun vakit geçirmeden Genel Kurul'a gitmesini ve üye tabanı desteğini kaybeden bazı DİSK yöneticilerinin durumunu da dikkate alarak tabanın desteğine sahip bir yönetimin oluşturulmasında görmüştür.

Durum böyle iken işçi sınıfımızın sendikal birliğini gözeten ve iyi niyetle yapılan bu görüşmeyi, "Gelen heyetin, DİSK'in olağanüstü Genel Kurul'a götürülmesi için Sendikamızdan imza talep ettiler." şeklinde dar bir çerçeveye sıkıştırmak ve buradan da yola çıkarak, üç sendikanın yeni konfederasyon kuracakları iftira ve dedikodularını yaymak, sendikal birliğin bozulmasını isteyen karanlık güçlerin ve çeşitli provakatif çevrelerin işine yarar.

Ayrıca, Sendikamıza tarafınızdan yazılan bir resmi yazının, sınıf ve kitle sendikacılığına ve özellikle Maden-İş'e karşı yeminli düşmanlığı, ihanete kadar vardıran, Türkiye İşçi Partisi isimli örgütün, yarı resmi yayın organı olan Yürüyüş isimli bir dergide her nasılsa yayınlanmış olması oldukça anlamlı karşılanmıştır.

Bu uygulamanın, 'Sendikaların siyasi partilerden örgütsel bağımsızlığın ilkesiyle ne derece bağdaştığının" takdirini size bırakıyoruz.

Bilgilerinizi rica ederiz.

En iyi dileklerimizle,

Genel Sekreter Mehmet ERTÜRK
Genel Başkan V. Kemal DAYSAL

Şartlı salıverilme konusunda

Mahkemelerin uygulamaları doğrudur

Aralarında 12 Mart döneminden beri hapis yatmakta bulunan müebbet hapse hükümlü siyasi tutukluların da bulunduğu bine yakın kişinin af ve infaz yasalarından yararlanarak ağır ceza mahkemelerince tahliye edilmesiyle ilgili tartışmalar uzun zamandır sürüyor. Bir Yargıtay kararıyla bu uygulamanın geri çevrilmesine yönelik girişimlerin yoğunlaşmasıyla birlikte sorun yeniden büyük önem kazandı. Sorun tekelci basın tarafından politik bir kampanyaya dönüştürülürken, kimi çevrelerde de tutarsız politikaların yansıdığı bir konu haline dönüştü.

Sorunun özü nedir?

Sorunun kaynağı 13 Temmuz 1965 tarihli ve 647. sayılı cezaların İnfazı Hakkındaki yasaya 3. ek madde ile geçici 7. maddeye bir fıkra ve bir geçici madde eklenmesine ilişkin 2148 sayılı yasanın uygulanış biçiminden doğmaktadır. Bilindiği gibi 647. sayılı İnfaz yasasının 19. maddesi "... muvakkat hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkum olanlardan bulundukları cezaevinde hükümlülük süresinin 2/3'ünü iyi hal ile geçirenler... mahkum oldukları müebbet ağır hapis cezasının 24. yılını iyi halle geçiren hükümlüler talepleri olmaksızın şartla salıverilirler." Kuralını getirmiştir.

647. sayılı Cezaların İnfazı hakkındaki yasaya ek olarak çıkarılmış bulunan 2148 sayılı yasanın Ek. 2. madde ise "... yarı açık veya açık müessenak naknolunan hükümlülerin, anılan müesseselerde kaldıkları her ay için 6 gün 19. maddenin 1,2 ve 3. fıkralarına göre tesbit edilerek, şartla salıverilme tarihlerinden indirilmek suretiyle şartla salıverilme işlemi yapılır." hükmünü taşımaktadır. Aynı yasanın geçici 10. maddesi ise yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce "... yarı açık ve açık müesseselerde bulunanlarla kapalı infaz kurumlarında olup, açık veya yarı açık infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanmış olan hükümlülerin, tutuklulukta geçen süreleri de çalışmakla geçmiş sayılarak değerlendirilmek suretiyle Ek Madde 2'deki şartlar dairesinde indirimin hesabında nazara alınır." denilmektedir.

Bir örnek vermemiz gerekirse, müebbet ağır hapis cezasına hükümlü bir kişinin ceza evinde kalacağı süre hesaplanırken, önce asıl ceza olan 36. yıldan 647. sayılı yasaya göre 1/3'lük süre olarak hesaplanan 12 yıl düşülür. Sonra da geriye kalan ve 2148 sayılı yasaya göre "içerde kalınacak süre" olan 24 yıl üzerinden her ay için 6 günlük indirim yapılır, sözkonusu mahkumun cezaevinde kalması gereken süre olan 19 yıl 3 ay 7 gün bulunur.

Bütün bunlar Yargıtay Kararlarıyla kesinlik kazanmış, yüzlerce binlerce örnekte uygulanmış herkesçe bilinen uygulamadır.

Şimdi bir adım daha atıyoruz. Elimizde bir de 1803. sayılı Af Yasası bulunmaktadır. Bu yasaya göre de her mahkumun İnfaz yasasından yararlandıktan sonra kalan cezasından 12 yılı yasa koyucu tarafından affedilmektedir.

Örneğin, 36 yıla hükümlü bir kimse sözkonusu ise, 647. ve 2148. sayılı İnfaz Yasalarından yararlandırılarak cezası 19 yıl 3 ay 7 gün indirilmiş bulunan bu kimsenin, 12 yıllık aftan da yararlanınca içerde yatması gereken süre 7 yıl 3 ay 7 gün olarak hesaplanır.

SORUN GERÇEKTEN KARMAŞIK MI?

Müebbet hapis cezasına hükümlülerin cezalarını 24 yıla indiren 1803 sayılı Af Yasası'nın 7/A bendinde 647 ve 2148 sayılı İnfaz Yasalarının afla indirilmiş olan ceza üzerinden uygulanacağı hükmünü getirdiğinden yakın zamana kadar müebbet hapis cezasına çarptırılan mahkumlar için infaz ve af yasaları şöyle uygulanıyordu.

1803 sayılı Af Yasasının 7/A bendi gereğince 24 yıl temel alınarak (çünkü Af Yasası müebbet hapis cezalarını 24 yıla indirmişti.) 647 sayılı yasaya göre, 24 — 8 : 16 bulunuyor, sonra da 2148 sayılı yasa uygulanarak, 16 yıl üzerinden her ay için 6 gün indirim yapılarak içerde kalınması gereken süre; 13 yıl hesaplanıyordu.

Ne var ki Anayasa Mahkemesi 1803 sayılı Af Yasası'nın yukarda anılan 7/A bendini İPTAL ETTİ. İptal gerekçesinde 7/A bendinin Anayasa'nın "Eşitlik" ilkesine aykırı olduğunu belirten Yüksek Mahkeme, infaz uygulamasının 1803 sayılı Af Yasasıyla çevrilen ceza üzerinden değil asıl ceza üzerinden yapılması gerektiğini bildirdi.

2148 sayılı yasada İnfaz Yasası olduğuna göre, bu yasanın uygulanışı da aynı esaslara tabi olmak zorundadır. Yalnız 2148 sayılı yasada 1/3'lük süre cezadan düşürüldükten sonra geriye kalan süreye her ay için 6 gün uygulanacağı hükme bağlandığından, asıl ceza (36 yıl, örnekte verdiğimiz) 24 sene olmaktadır. Bu nedenle mahkemelerce yapılan uygulamalar son derece doğrudur.

Ceza Yasasında müebbet hapis cezasının karşılığı olan ceza 36 yıl olduğu için de Anayasa Mahkemesi'nin (647 ve 2148 sayılı) İnfaz yasaları uygulanırken "Afla indirilen ceza değil, mahkemelerce verilen ceza temel alınır" hükmüne dayanılarak 36 yıla önce 647 sayılı yasa uygulanıp 12 yıllık indirim bulundu, sonra geriye kalan 24 yıla 2148 sayılı yasa uygulanarak (ki bu yasanın 647 sayılı infaz yasasına Ek olarak çıkarıldığını düşünerek) 4 yıl 8 ay 27 günlük indirim hesaplandı, sonra da 1803 sayılı yasa müebbet hapis cezalarını 24 yıla indirmiş olduğu için 24-(12+4 yıl 8 ay 27 gün)=7 yıl 3 ay 3 gün hesaplanarak içerde geçirilmesi gereken süre belirlendi.

İşte Türkiye'nin bir çok yerinde Ağır Ceza Mahkemelerinin birbirlerinden bağımsız olarak yaptıkları uygulama budur. Bunu şöyle de ifade edebiliriz. 36 yıla 647 sayılı yasa uygulanarak 24 yıl bulunur. Bu süre 2148'e göre "İçerde Kalınması Gereken" süre olduğundan ayda 6 günlük indirime tabi tutulup, 19 yıl 3 ay 7 gün bulunur. Sonra da, 1803 sayılı Af Yasası uyarınca 12 yıllık indirim yapılır 19 yıl 3 ay 7 gün — 12 yıl = 7 yıl 3 ay 7 gün olarak belirlenir.

Deniyor ki madem ki 2148 sayılı yasada öngörülen ayda 6 günlük indirim "hükümlünün içerde geçireceği süre" temel alınarak yapılır, o halde sanığın 1803 sayılı Af Yasasından yararlanacağı 12 yıllık süre de içerde geçirilmeyeceğinden bu süre 6 günlük indirime tabi tutulmamalıdır. Yani ihtilaf "2148 sayılı yasa, 1803 sayılı yasa uygulandıktan sonra mı, önce mi uygulanacak" noktasındadır.

Aslında mesele apaçıktır. 2148 sayılı yasanın metnindeki "içerde geçirilecek süre" ifadesi ancak bu yasanın *çerçevesi içinde ele alınabilir. Çünkü 1803 sayılı yasa ayrı bir yasadır.* 2148'in içinde yer alan bir ifade 1803'ü de bağlayacak şekilde yorumlanamaz. Nitekim hiç af çıkmamış olsaydı ne olacaktı? Ayda 6 günlük indirim nasıl uygulanacaktı? Parlamento kendi iradesini kullanarak İnfaz Yasası'ndan ayrı bir af yasası çıkarmış ve 12 yıllık bir indirim sağlamış. Bunu görmezlikten gelmek ve 1803 sayılı yasayı *sanki 2148'in bir fıkrasıymış gibi ele almak mümkün müdür?* Bu görüşe uygun hareket edilmesi halinde 1/3'lük süre olan 12 yılın düşülmesinden sonra kalan 24 yıldan 12 yıllık afta düşülecek ve 2148 en sonunda arta kalan 12 yıl üzerinden uygulanacaktır ki bu durumda da hiç aftan *yararlanmamış bir mahkumla 12 yıllık aftan yararlanan bir mahkumun cezaları arasında 12 yıllık bir fark olması gerekirken bu fark 9,5 yıla indirilmekte, açıkça parlamentonun iradesine tecavüz edilmektedir.* Yani bu tür bir uygulama Anayasaya aykırıdır. Yargının yasa koyucunun iradesine tecavüzüdür.

Nitekim, 1803 sayılı Af Yasasından sonraki herhangi bir tarihte (örneğin 1975 yılında) müebbet hapis cezasına mahkum olmuş bir kimse için içerde kalacağı süre nasıl hesaplanacaktır onu görelim: Bu kimse, 647 sayılı İnfaz Yaasına göre 36 yılın üçte biri olan 12 yıl verilen cezadan düşüldükten sonra kalan 24 yılı içerde geçirecektir. 647 sayılı yasaya EK 2148 sayılı yasaya göre de mahkum ceza evinde geçireceği 24 yılın her ayı için 6 günlük indirimden yararlanacaktır ki bu da 4 yıl 8 ay 27 gün eder. Sonuç olarak müebbet hapis cezasına (36 yıl) çarptırılan bir hükümlü 19 yıl 3 ay 7 günlük bir süreyi iyi halli geçirirse 24 yılı tamamlaması beklenmeden şartlı olarak salıverilecektir. Şimdi bu arada 12 yıllık bir affın çıktığını düşünelim. O zamana kadar iyi halli olarak yatan hükümlü artık 19 yıl 3 ay 7 gün değil 19 yıl 3 ay 7 gün — 12 yıllık af = 7 yıl 3 ay 7 gün içerde kalacaktır. Mesele bundan ibarettir.

Kaldı ki 1803 sayılı yasada ve Anayasa Mahkemesi'nin 1803 sayılı yasanın 7/A bendini iptal gerekçesinde de açıkça belirtildiği gibi infaz yasası afla indirilen ceza üzerinden değil, mahkemelerce verilmiş, af uygulanmadan önceki ceza üzerinden, bu ceza temel alınarak uygulanır. Sırf bu yüzden, aksi uygulamayı temel aldığı içindir ki 1803 sayılı yasanın 7/A bendi iptal edilmiştir. 7/A bendi infaz uygulanmasının afla düşürülen ceza olarak 24 yıl üzerinden yapılması gerektiğini söylediği için iptal edilmiştir de ne için iptal edilmiştir?

Mahkemeler 2148'in uygulanmasında da aynı durumu gözönüne almışlar, Anayasa Mahkemesi'nin kararı doğrultusunda hareket etmişlerdir. Yani esas cezaya (36 yıl) önce 647'yi uygulamışlar, sonra kalan ceza (24 yıl) 647'ye Ek 2148'e göre yasal olarak içerde geçirilmesi gereken ceza olduğundan bu cezadan da ayda 6 günlük indirimi yaparak, en sonunda da hükümlü 1803 sayılı Af Yasasından yararlandırılmış 7 yıl 3 ay 7 gün yatan tahliye edilmiştir.

Ortada bir kısım çevrelerin oldu bittiye getirerek yaymak istedikleri gibi bir "adli hata" yoktur. Seçim hesaplarına dayanan demagoji vardır!.. Ve mevcut yasalar gözardı edilmediği sürece de aksi yönde bir uygulama mümkün değildir...

Maden-İş'in bir mektubu

ibret belgesi

Hatırlanacağı üzere Yürüyüş'ün 224. sayısında, DİSK'e bağlı sendikaların tavırlarına ilişkin olarak yazılan haber-yorumda Sosyal-İş Sendikası'nın Maden-İş'e yazdığı mektuba da yer verilmişti. Maden-İş Genel Merkezi'nden aldığımız yazıda, bu mektup üzerine kendilerinin Sosyal-İş sendikasına gönderdikleri cevap mektubunun bir fotokopisi bulunmakta ve "dürüst yayıncılığın bir gereği olarak" bunun da aynen yayınlanması istenmektedir.

Dürüst yayıncılığın gereklerini Maden-İş yöneticilerinden öğrenecek değiliz. Cevap mektubunda Maden-İş üst yöneticileri, kendi yorumları bir yana Sosyal-İş'in yayınladığımız mektubundaki görüşleri ve olguları doğrulamaktan öte birşey yapıyor değildir. Bu bakımdan haberimiz düzeltilecek veya doğrulanacak bir yanı da bulunmamaktadır. Ancak, mektupta yer alan Türkiye İşçi Partisi ve Yürüyüş hakkındaki nitelemeler, Maden-İş üst yönetimi ve arkasındakilerin görüşlerini ilk elden yansıtması bakımından ilginç bir haber değeri taşıdığından Maden-İş Sendikası'nın Sosyal-İş Genel Başkanlığı'na gönderdiği ve ek bir yazıyla suretini Yürüyüş'e ilettiği cevap mektubunun metnini aşağıda aynen yayınlıyoruz.

SOSYAL-İŞ SENDİKASI
GENEL BAŞKANLIĞI'NA

Maden-İş, bank-Sen ve Baysen Sendikaları adına, Kemal Daysal, Yücel Çubukçu ve Cevat Özhasırcı'dan oluşan bir heyet, DİSK'e üye tüm sendikaların Genel Merkezleri'ni ziyaret ederek Konfederasyonumuzun içinde bulunduğu bunalımın nedenlerini ve çıkış yollarını görüşmüşlerdir.

Üç Sendika Temsilcisi bu görüşmede çıkış yolunu da Konfederasyonumuzun vakit geçirmeden Genel Kurul'a gitmesini ve üye tabanı desteğini kaybeden bazı DİSK yöneticilerinin durumunu da dikkate alarak tabanın desteğine sahip bir yönetimin oluşturulmasında görmüştür.

Durum böyle iken işçi sınıfımızın sendikal birliğini gözeten ve iyi niyetle yapılan bu görüşmeyi, "Gelen heyetin, DİSK'in olağanüstü Genel Kurul'a götürülmesi için Sendikamızdan imza talep ettiler." şeklinde dar bir çerçeveye sıkıştırmak ve buradan da yola çıkarak, üç sendikanın yeni konfederasyon kuracakları iftira ve dedikodularını yaymak, sendikal birliğin bozulmasını isteyen karanlık güçlerin ve çeşitli provakatif çevrelerin işine yarar.

Ayrıca, Sendikamıza tarafınızdan yazılan bir resmi yazının, sınıf ve kitle sendikacılığına ve özellikle Maden-İş'e karşı yeminli düşmanlığı, ihanete kadar vardıran, Türkiye İşçi Partisi isimli örgütün, yarı resmi yayın organı olan Yürüyüş isimli bir dergide her nasılsa yayınlanmış olması oldukça anlamlı karşılanmıştır.

Bu uygulamanın, "Sendikaların siyasi partilerden örgütsel bağımsızlığın ilkesiyle ne derece bağdaştığının" takdirini size bırakıyoruz.

Bilgilerinizi rica ederiz.

En iyi dileklerimizle,

Genel Sekreter Mehmet ERTÜRK
Genel Başkan V. Kemal DAYSAL

Barış taraftarları I. Dünya Kongresi'nden bu yana

Savaşa karşı barış yolunda 30 yıl

Birinci Dünya Kongresi tarihsel belgesini onaylıyor.

İkinci Dünya Kongresi Prezidyumu ve Joliot-Curie

1952 Viyana Kongresi toplantı salonu

1955 Dünya Barış Assamblesi

Paris sokakları Birinci Kongreyi selamlıyor.

BARIŞ TARAFTARLARININ BİRİNCİ DÜNYA KONGRESİ 20-25 NİSAN 1949 TARİHLERİNDE 2005 DELEGENİN KATILIMIYLA PARİS VE PRAG'DA TOPLANDI. BİRİNCİ KONGRE'NİN SEÇTİĞİ DAİMİ KOMİTE 1950 2. DÜNYA BARIŞ KONGRESİ'NDE DÜNYA BARIŞ KONSEYİNE DÖNÜŞTÜ.

İkinci Dünya savaşından sonra yeniden yükselen militarizm ve savaş tehlikesine karşı barış güçlerinin mücadelesinin tümdünyayı kapsayan yığınsal bir harekete dönüşmesini simgeleyen ilk dönemeç, 20 - 25 Nisan 1949 tarihlerinde Paris ve Prag'ta Barış Taraftarları Birinci Dünya Kongresi'nin toplanmasıydı.

Kongre'nin toplânması, 1948 Ağustos'unda Polonya'nın Vroşlav kentinde toplanan Dünya Bilim ve Kültür İşçileri Kongresi ile aynı yılın Aralık ayında toplanan Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun İkinci Kongresi'nin eşgüdümlü girişimlerinin sonucu olmuştu.

Kongre 72 ülkeyi temsil eden ve aralarında 163 politikacı, 31 bilim adamı, 152 yazar, 73 sanatçı, 664 işçi, 37 köylü, 45 işadamı ve 14 din adamının bulunduğu 2005 delegeden oluşuyordu. Kongrede 46 ülkeden 52 milyon 634 bin genci temsil eden gençlik örgütlerinin temsilcileri, 85 milyon kadını ve 90 kadın örgütünü temsil eden 368 delege ve ayrıca203 milyon insanı temsil eden 16 uluslararası kuruluşun 61 delegesi yer alıyordu. Kongrede temsil edilen ulusal örgütlerin üyelerinin sayısı ise 300 milyonu aşkındı.

Paris'de toplanması kararlaştırılan Kongre'ye "soğuk savaş" daha başlamadan meydan okumaya kalkmış, Fransızhükümeti, SSCB, Çin, Polonya, Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan, Macaristan, Çekoslovakya, Yugoslavya, Arnavutluk, Almanya ve Avusturya'dan gelen 380 delegeye Fransa'ya giriş izni vermemişti. Sözü geçen delegelerde bu kez Prag'da Kongre'nin ikinci bir "kolu"nun çalışmalarını başlatmışlardı.

Barış Taraftarları Birinci Dünya Kongresi, büyük bilim adamı Frederic Joliot-Curie'nin başkanlığında çalışmalarını sürdürdü. Kongre çalışmalarının sonunda Dünya Barış Taraftarlarının İlk Bildirgesi yayınlanıyor, aynı zamanda, Kongre çalışmalarını sürdürecek bir Dünya Barış Konseyi'nin kurulması kararlaştırılıyordu. Örgütlenme Komisyonu' nun konuya ilişkin karar tasarısını Kongre'ye sunan, Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu Başkanı Guy de Boisson idi. Louis Aragon tarafından okunan Bildirge ise, dünyanın tüm barış güçlerinin ortak mücadele ilkelerinin bir belgesi niteliğindeydi. Kongre'de Barış Taraftarlarının Daimi Komitesi seçildi.

Daimi Komite 19 Mart 1950' de Stockholm'de aldığı bir kararla, halk yığınlarını kitle halinde imha edecek olan atom silahının yasaklanması için bir çağrı yayınladı. 500 milyon barışsever insan tarafından imzalanan Stockholm çağrısı, barış hareketinin hızla yükselen gücünü kanıtlıyordu.

Dünya Barış Taraftarları'nın oluşturduğu Daimi Komite 16-22 Kasım 1950 tarihlerinde 80 ülkeden 2065 delegenin katılımıyla 2. Dünya Barış Kongresi'nin toplanmasını sağlayacak ve bu Kongre'de, Daimi Komite Dünya Barış Konseyi biçimini alacaktı.

Dünya Barış Konseyi'nin girişimiyle, dünya barış güçlerinin güçlü çıkışları birbirini izledi. 1952 Aralık ayında Viyana'da Barışı Savunmak için Dünya Kongresi toplandı. Konsey 1955 Ocak'ında bir atom savaşının önlenmesi için yeni bir çağrı yayınladı ve Viyana çağrısı da 700 milyon insan tarafından imzalandı. 1955 Haziran'ında Helsinki'de bu kez Dünya Barış Asamblesi toplandı. 1958 yılında ise Dünya Barış Konseyi Silahsızlanma ve Uluslararası İşbirliği için Dünya Kongresi'nin toplanmasını sağladı. Barış güçlerinin bütün bu çıkışları, militarizmin tehditlerinin ve bayağı demagojilerinin etkisizleştirilmesi yolunda belirleyici adımlar oldu.

1962 yılında Moskova'da Genel Silahsızlanma ve Barış için Dünya Barış Güçleri Kongresi toplandı. 124 ülke ve 20 uluslararası örgütten 2484 delegenin katıldığı bu toplantı, genel ve tam bir silahsızlanma için mücadeleyi birinci sırayı aldı ve bu amaçla bir eylem programının temellerini oluşturdu. 1965 Temmuz ayında ise Helsinki'de Barış, Ulusal Bağımsızlık ve Genel Silahsızlanma Dünya Kongresi çalışmalarına başladı. 1969 Haziran'ında ise Berlin'de yapılan Dünya Barış Konseyi toplantısı'nda Avrupa'da güvenlik ve işbirliğine ilişkin temel sorunlar ele alındı.

Dünya Barış Konseyi'nin girişimiyle gerçekleşen barış güçlerinin en kapsamlı toplantısı, 25-31 Ekim 1973 tarihlerinde toplanan Moskova Barış Güçleri Dünya Kongresi oldu. Bu kongreye 143 ülke ile 120 uluslararası ve 1100 ulusal örgütten 3500 delege katıldı. 1975 yılında ise Dünya Barış Konseyi İkinci Stockholm çağrısını yayınladı. 700 milyondan çok insanın imzaladığı bu çağrı, kitlesel kırım silahlarının yasaklanmasının yanında, bir Dünya Silahsızlanma Konferansı'nın toplanması istemini dile getirdi.

6 - 11 Mayıs 1977 tarihlerinde de yine Dünya Barış Konseyi' nin girişimiyle Varşova'da 125 ülkeden 1500 delegenin katılımıyla Dünya Barış Kurucuları Kongresi toplandı. Kongre, barış güçlerinin tüm dünyada hızla kitieselleşmesinin ve barış hareketinin bileşiminin zenginleşmesinin bir göstergesi oldu.

Dünya Barış Konseyi'nin bu yılın Şubat ayında toplanan Özel Oturumu ise, barış mücadelesinin ivedi görevi olan silahlanma yarışının durdurulması için savaşta barış güçlerinin güncel görevlerini belirledi.

5 kıtadan haberler

22. KONGRESİNİ TAMAMLAYAN ABD KOMÜNİST PARTİSİ 60. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ KUTLUYOR

Amerika Birleşik Devletleri Komünist Partisi'nin 22. Ulusal Kongresi ABD'nin ağır sanayi işçilerinin en yoğun olduğu Detroit kentinde yapıldı. 23-26 Ağustos tarihlerinde toplanan 22. Kongre ile aynı zamanda ABD KP'nin 60. kuruluş yıldönümü de kutlanmaktaydı. ABD KP'si 22. Kongresinde 35 ülkeden kardeş parti temsilcilerinin yer almasıyla burjuvazinin bir yasağı kırılıyor ve Amerikan emekçileri yeni bir demokratik mevzi kazanıyordu.

4 gün süren Kongre'de ülke sorunları ve güncel mücadele hedefleri saptandı. Bu arada ABD'de temel insan hakları ve Salt II anlaşmasının ABD Kongresi tarafından onaylanmasına yönelik mücadele eylemlerinin yoğunlaştırılması kararlaştırıldı. Kongre sonunda yeni organlar için seçimler yapıldı. Parti Başkanlığı' na Henry Windston, Genel Sekreterliğe ise Gus Hall tekrar seçildiler.

IRKÇI GÜNEY AFRİKA'DA İŞKENCELER DEVAM EDİYOR

SOWETO (Güney Afrika) Öğrenci Konseyi eski başkanı 18 yaşındaki Linda Mogale geçen hafta "cinayete teşebbüs ve kundakçılık" suçlamasıyla 24 yıl ağır hapse mahkum edildi. Öğrenci lideri duruşmasında suçlamaları reddederek, olaylarla ilişkisi olmadığını bildirmişti. Mahkemede Linda Mogale'e, polisin elektrik akımı vererek ve döverek işkence yaptığı kanıtlanmış ve yargıç da bu durumu resmen kabul etmek zorunda kalmıştı. Ancak ırkçı militanlardan oluşturulan jüri genç kızı "suçlu" ilan etmekten geri kalmamış ve mahkeme 24 yıla mahkum etmiştir.

İSRAİL: BİR MİLYON GREVCİ

İsrail'de hükümetin temel ihtiyaç maddelerine verdiği sübvansiyonu kaldırması üzerine, süt, et, un, şeker, kahve gibi gıda maddeleriyle toplu taşımacılıkta fiyatlar % 50 yükseldi.

Hükümet temel ihtiyaç maddelerindeki sübvansiyonu kaldırırken, büyük sermayeye verdiği kredileri artırmakta. Büyük tekellerin İsrail' de geçen yıl ulaştıkları kârlar tüm kamu kredilerinin miktarının üzerinde olmasına rağmen iktidar halkın temel gereksinimlerinden yaptığı kısıtlamalarla kredileri tekellere peşkeş çekmeğe devam ediyor. İsrail de emekçiler için yaşam koşulları giderek güçleşiyor. Enflasyon oranının 1979 yılı sonunda % 100'e ulaşacağı hesaplanmakta.

Bu gelişmeleri protesto etmek amacıyla geçen hafta 1 milyon işçi 2 saatlik bir iş durdurması yaptı. İsrail Komünist Partisi ve Demokratik Cephe sendikal grubu ilerici politik örgütlere ve diğer sendikalara önümüzdeki günler için genel grev yapılmasını ve kitlesel gösteriler düzenlenmesini öneriyorlar.

İran'da soykırıma son

Şah diktatörlüğünün devrilmesinden sonra İran'ın Fars olmayan halklarına özerklik verilmesi sözünün Humeyni iktidarı tarafından yerine getirilmemesi, sonunda merkezi devletle Kürtler arasında büyük boyutlara erişen çarpışmalara yolaçtı. İran'ın kuzeybatısındaki kentlerde, yüzlerce kişinin ölümüyle sonuçlanan çatışmalar, İran ordusunun ve devrim muhafızlarının ağır silahlarla bölgeye harekâta geçmeleri sonucu tam bir soykırıma dönüştü. Paveh, Sanandaj, Sakez ve Marivan kentlerinin kanlı çarpışmalardan sonra İran ordusunun denetimine geçmesinin ardından, çarpışmalar Kürtlerin denetiminde bulunan Mahabad kentinde yoğunlaştı.

Kürt emekçiler üzerindeki toplu kırımın sürdürülmesinde kararlı görünen Humeyni, çarpışmaları durdurmak ve sorunu görüşmeler yoluyla çözme yanlısı da hiç görünmemektedir. Humeyni iktidarının bu tutumu, basın üzerindeki yasaklamalar ve TUDEH'le birlikte tüm siyasi partilerin kapatılmasından sonra, İran ulusal demokratik devriminin geleceği konusunda kuşkular uyandıran ve doğallıkla emperyalizme ümit veren gelişmelerdir. Kaldı ki, Kürtlerin istemleri konusunda Tahran'a önceden Şah yanlısı olduğu belirtilen subaylar tarafından yanlış bilgiler verildiği ve soykırımda bu nitelikte kişilerin de rol aldığı söylenmektedir. Ayaklanmanın "mutlaka ezileceği" ve Kürdistan Demokratik Partisi liderlerinin "vatan hainleri" olduğu yargısıyla, sorunun çözümlenemeyeceği de açıktır.

İran'da Fars olmayan halklar üzerindeki toplu katliam girişimi, İran devriminin kazanımlarının geriye döndürülmesi için bir dönemeç noktası özelliği taşırken, sorunun yalnızca İran'ı değil tüm bölgeyi ilgilendiren bir niteliği de bulunmaktadır.

İran'ın yeniden emperyalizmin ağına düşmesinin engellenmesi İran işçi sınıfı partisi TUDEH'in öngörüleri etrafında, tüm işçi ve emekçi kitlelerin, Fars ve Fars olmayan halkların birliği ile mümkündür. Emperyalizmden bağımsızlığın titizlikle korunması ve devrimin kazanımlarının ilerletilmesi ancak böyle mümkün olabilir.

İran Kürt halkının özerklik talebi yaşamsaldır.

ABD-Çin

Kutsal ittifakta yeni adım

ABD Başkan Yardımcısı W. Mondale'in Çin Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı gezi, Sovyetler Birliği'ne yönelik tehdit konuşmaları ve işbirliği olanaklarının araştırılması doğrultusunda devam ediyor. Amerikan emperyalizminin uluslararası ilişkilerde, uluslararası örgütlenmeler içerisinde soyutlanma sürecinin hızlandığı bir dönemde, ABD–Çin yakınlaşması süreci de yoğunlaşmakta. Başkan Yardımcısı Mondale'in gezisi yoğunlaşan ilişkiler sürecinde önümüzdeki aylarda Başkan Carter'in Çin'e yapması planlanan geziyi hazırlamaya yönelik.

ABD Başkan Yardımcısı'nın Çin'li üst düzey yetkililerle yaptığı görüşmelerde, her iki ülke halkının işbirliğini gerçekleştirmek yerine, Sovyetler Birliği'ne karşı ortak bir tutum alma üzerinde durması emperyalizmin sosyalist ülkelere karşı stratejisinde Çin Halk Cumhuriyeti'ne verilmek istenen işlevi ortaya çıkarmaktadır. Çin yöneticilerinin ise ABD ile olan ilişkilerde kendilerine emperyalizmin yeni stratejisinin belirlediği yükümlülükleri kabullendiği açıkça görülmektedir. Bu işleve karşın ABD'nin Çin'in Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'ne ve tüm Güneydoğu Asya halklarına karşı sürdürdüğü saldırgan politikaya yeşil ışık yakarak yardımcı olmayı üstlendiği anlaşılmaktadır. Gerçekten de ABD Başkan Yardımcısı ve Çinli Liderlerin gezi boyunca yaptıkları konuşmalarda Çin'in askeri açıdan güçlendirilmesi konusunda özellikle durdukları gözlenmemiştir. ABD Başkan Yardımcısı Mondale, Çin'in izlediği bu politika karşısında "Güçlü bir Çin'in ABD çıkarları açısından vazgeçilemez" olduğunu belirterek hoşnutluğunu ortaya koymuştur. ABD Başkan Yardımcısı "Çin'in zayıflatılmasının kendi çıkarlarına karşıt düştüğünü" en kesin bir biçimde belirtmiştir. ABD Başkan Yardımcısının "Çin'i zayıflatacak gelişmelerden" kastının "Çin'de sosyalistlerin, devrimcilerin Çin işçi sınıfının ülkelerinin yönetimine sahip çıkmaları olasılığı" olduğu anlaşılmaktadır. Ancak emperyalistlerle yapılan tüm işbirlikleri, sosyalist ülkelere karşı hazırlanan planlar, Çin emekçilerinin ülkelerinin geleceğine sahip çıkma mücadelesinin önünü alamıyacaktır.

ABD vetosu Filistin halkının geleceğini belirlemesini engelleyemez

Filistin sorununun B.M. Güvenlik Konsey'inde görüşmelerine geçtiğimiz hafta devam edildi. Görüşmeler sonucunda Konsey üyesi Afrika ülkeleri ve bazı bağlantısızlarca hazırlanan karar tasarısının oylanması Eylül aymdan sonraki bir toplantıya ertelendi.

Oylanması ileri bir tarihe ertelenen karar tasarısı İsrail'in işgal ettiği tüm topraklardan çekilmesi yanında Filistin halkının kendi geleceğini kendisinin belirlemesini de öngörmekteydi. ABD ise karar tasarısı oylamaya sunulursa, tasarıyı veto edeceklerini önceden açıklamıştı. Güvenlik Konseyi'nin Filistin konusunda son oturumu Filistin halkının kendi geleceğini belirlemek için verdiği mücadelenin yeni bir kazanımı oldu. Hazırlanan karar tasarısının oylanmamış olması, Filistin halkının mücadeleyle kazandığı mevzilerin anlamını hiçbir şekilde gözlerden kaçıramaz. ABD'nin veto hakkını kullanma tehdidi uluslararası düzeyde Filistin halkının kendi geleceğini belirlemesi hakkının kabul edildiği gerçeğini değiştiremiyecektir. Filistin halkının gerçek temsilcisi FKÖ'nünde BM'de Güvenlik Konseyi'ndeki görüşmelerde yer alması bu gerçeğin en somut bir ifadesidir. Emperyalizmin patronu ABD'nin kabul edileceği kuşkusuz olan karar tasarısını engellemek için vetodan başka seçenek bulamaması Filistin halkının mücadelesinde kazandığı başarıların yeni bir somut ifadesi ve emperyalistlerin politikalarının uluslararası platformda tecrit olmalarının yeni bir kanıtıdır.

Filistin halkı ABD'nin fetvasını beklemiyor.

Niteklm emperyalizmin uluslararası forumlarda tecrit olması sonucunda İsrail Lübnan'da canlıyane saldırılarına yeni bir hız vermiştir. Ancak tüm bu saldırılar da yenilgiye uğrayacaklar, uluslararası örgütlerde barış ve demokrasi güçleri karşısında tecrit olan emperyalizm, Filistin halkının savaş alanlarında da haklı mücadelesi karşısında yenilgiye uğramaktan kurtulamayacaktır.

Unutmayalım bu olayı. Diplomatlık tarihin en cüretli korsanlıklarından birisinin adını açıkça koyalım. Korsanı, emperyalizmin patronunu, dünyanın her köşesine özgürlük, insan hakları, hukuk maskesiyle parmağını sokan ABD yönetimini iyi tanıyalım.

Tüm dünyanın gözleri önünde bir Sovyet uçağı 73 saat New York'tan salınmadı. Gerekçe, uçaktaki bir Sovyet yurttaşının ABD'den "zorla" kaçırılması olarak açıklandı.

Uluslararası hukuk kuralları çok açık. ABD iç hukuk kuralları kesin. Söz konusu "fiil" gerçek olsaydı ABD koliuk güçleri uçağa zorla girerler "kaçırılan" kişiyi kurtarabilirlerdi. Hatta kurtarmak zorundaydılar. Uluslararası hukuk ABD Yetkililerine bu hakkı veriyor, ABD iç hukuk düzenlemesi bunu emrediyordu. "Eylem" tümüyle meşru olurdu. Ayrıca "zorla adam kaçıran" Sovyet yetkililerinin kovuşturulması, tevkif edilmesi gerekirdi. Diplomatik dokunulmazlığı olanlar ise derhal ülkeyi terke zorlanabilirdi.

Devlet korsanlığı

Bütün bunlar ancak bir koşulla mümkün olurdu; ortada gerçekten bir zorla kaçırma fiili olsaydı. Ya da bunun için inandırıcı kuşkular bulunsaydı. Hiçbiri yoktu ki, ABD yetkilileri yetkilerini kullanamadılar. Ama yine de uçağı 73 saat tuttular. Korsanlık yaptılar. Çünkü onların da kendilerine göre nedenleri vardı.

Bir Sovyet yurttaşı kirli dolarların şehvetine kapılarak tercihini yapmıştı. Bundan yararlanmak gerekiyordu. Kirli doların bu "zaferini" politik bir kazanıma dönüştürmek gerekiyordu. Olay sistem sorunu yapılarak antisovyet, antikomünist propagandalara bir payanda eklenmek isteniyordu. Sözkonusu Sovyet vatandaşının eşi de kandırılabllirse kazanımı katmerlendirmek de mümkün olabilirdi.

Ludmilla Vlaşova ile yalnız konuşmak istiyorlardı ABD yetkilileri. Ama kirli doları, vaad, şantaj ve tehditleri yanlarında olacaktı bu korsanların. Ayrıca sonuç alamasalar bile kuşku tohumu ekilmiş olacaktı. Gerisini propaganda üstadları halledebilirlerdi.

Teknik gelişme karanlığı seven güçlere bir kez daha yar olmadı. Televizyonda Vloşova'yı görenler hiç zorlama olmadığını anladılar. Yurtsever ve bilinçli Vloşova oyunu bozdu.

Bu kadarı olayın sadece bir yüzü idi. Başka nedenler de vardı. Olay sırasında ABD Komünist Partisi Kongresi toplanmıştı. Ülkenin toplumsal ekonomik, politik sorunları sergilenmiş, Amerikan emekçileri barış ve demokrasi saflarında mücadeleye çağrılmıştı. ABD K.P. 60. Kuruluş yılını da kutluyordu. Bütün bunlar komünizmin dışsal bir olgu, yabancı parmağının eseri olduğuna kitleleri koşullamak isteyen büyük burjuvazinin iktidarı için tahammül edilemez gelişmelerdi. Kitle iletişim araçlarındaki denetime rağmen halktan saklanılması da olanaksızdı. ABD komünistlerinin mesajlarının kitlelere ulaşmasının engellenmesi için bir olay gerekiyordu. İşte korsanlığın bir başka nedeni de buydu.

Olay sonrası bir ABD yetkilisi "tatmin olduklarını" söylemiş. Sermaye basını "çekişmeli geçen maçın berabere bittiğini" ileri sürüyormuş "Onlar" açısından sonuç buymuş. Dünya barışını, uluslararası işbirliğini dinamitleyen korsanlıklara "maç" anlayışıyla yaklaşanları barış ve demokrasi güçleri de değerlendirecekler. Ve onları yenecekler. Bilinçleriyle, kararlılıklarıyla. Onların sayısı çok daha fazla. Dolara kanmayan, şantaja boyun eğmeyen Vloşova'nın bilinci yalnızca bir örnek.

raşit kaya

Proleterlerin Milliyet sınırı tanımayan birliğinin bir örneği

SACCO İLE VANZETTİ

MEHMET KÖK

Nikola Sacco bir kunduracıydı. Bartolomeo Vanzetti fırın ve kireç ocağında çalışmış o sıralarda seyyar balıkçılıkla geçinen bir işçiydi. İkisi de İtalyan asıllı idiler. İtalya'dan kalkıp bir çok işçi gibi,geçim peşinde, büyük umutlarla, Amerika'yagelip yerleşmişlerdi. İkisi de yoksul İtalyan köylü ailelerinden yetişmişler ve yaşamları boyunca güçlerini, emeklerini patronlara vererek durmadan çalışmışlardı. Amerika'ya geldiklerinde bir kelime bile İngilizce bilmiyorlardı.

Aynı işi birlikte yaptıkları Amerikan işçileri ile zamanla yakınlaştılar. İtalyan olduklarını unutmaya başladılar. Vanzetti tuğla fabrikasında, taş ocağında iki yıl boyunca taş kırdı, taş küreledi, taş yükledi. O sırada yanında çalışan Tuskanyalı işçilerden Tuskanya lehçesi ile konuşmayı öğrendi. Ocakta çalışan işçiler başka başka diller konuşuyorlar, fakat aynı işi yapıyorlar, aynı patrona çalışıyorlardı. Patron, onlar çalışırken başlarına dikilir, "Konuşmayı bırakın, işinize bakın, lanet olası herifler." derdi.

Vanzetti'nin yanında bir Amerikalı çalışıyordu. Bir gün Vanzetti'ye, "Hey, Vanzetti, iki dil var, biri patronun konuştuğu dil, öteki de seninle benim konuştuğumuz dil." dedi ve gülümsedi. O zaman Vanzetti'nin yüreği olanca sıcaklığıyla o işçiye aktı. Vanzetti, sınıf bilincinin komünistlerin uydurduğu bir deyim olmadığını ve gerçekten yaşamsal bir güç olduğunu işte o zaman kavradı. Ve bunu kavrayınca, o günü getirmek üzere patronlara karşı, sınıfı için mücadele etmeye başladı. Sacco ile tanıştı ve Sacco da Vanzetti'nin yanında yerini aldı.

Salsedo adında İtalyan asıllı ilerici bir matbaa işçisi New York kentinde Park Row caddesinde bir yapının on dördüncü katında bulunan Adalet Bakanlığı'na bağlı büronun bir odasında siyasi polis tarafından göz altına alınmıştı. Salsedo 4 Mayıs 1920 günü bu odanın penceresinden polis tarafından aşağı atıldı. Salsedo, Sacco ile Vanzetti'nin arkadaşıydı. Sacco ile Vanzetti tehlikenin kendilerine de yaklaştığını anladılar, ellerinde saklamak gereğini duydukları bildiriler vardı. Uyarılması gereken başka arkadaşları vardı. Bu işler için de bir araba arıyorlardı. Bir arkadaşlarının arabasını aradılar. Araba onarımdaydı. Garaja gittiler. Daha onarılmamıştı. Garajdan çıktıklarında garaj sahibinin karısı onları polise haber verdi. Garajdan çıktıktan sonra Sacco ile Vanzetti tramvaya bindiler. Bir polis memuru da onlarla birlikte bindi ve onları orada tutukladı.

15 Nisan 1920'de Massachusetts eyaletinin South Braintree kasabasında, haydutlar tarafından yapılan bir soygunun ve bu soygunda öldürülen bir mutemet ile bir muhafızın suçunu Sacco ile Vanzetti'ye yüklediler. İkisi de Dedham kasabasında cinayet sanığı olarak yargılandı, yalancı tanıklar ve uyduruk kanıtlarla o zamanın (h'oş Amerika'da bu zamanın da pek farkı yok ya) koşullandırılmış gericilerinden oluşan jüri tarafından suçlu bulundular. Hem de olayın asıl katilerinden biri olan Madeiros adlı kişinin yakalanması, suçunu itiraf etmesi, Sacco ile Vanzetti'nin suçsuz olduğunu söylemesine karşın.

Yargılama Mayıs 1920'den 9 Nisan 1927'ye kadar sürdü. Kendilerine idam cezası verildi. 10 Temmuz 1927'de infaz edilecekti. 22 Ağustos'a kadar ertelendi. İnfaz 22 Ağustos'u 23 Ağustos'a bağlayan geceyarısını geçe yerine getirildi. İşlemedikleri bir suç için öldüler.

Karar verildikten sonra Sacco ile Vanzetti'ye, "Karara karşı bir diyeceğiniz var mı?" diye sordu yargıç.

Sacco şöyle dedi:

"Verilecek hükmün iki sınıf arasında verileceğini biliyorum - işçi sınıfı ve sermaye sınıfı. Biz insanları kitaplarla, yazılarla birbirlerine kardeş ediyoruz. Siz insanları kovuşturuyor, onlara baskı yapıyor ve onları öldürüyorsunuz. Biz her zaman insanları eğitmeye çalışıyoruz. Siz, bizlerle bir başka ulus arasında bir nefret uçurumu açmaya çalışıyorsunuz. İşte bugün ben bu nedenle, ezilen sınıftan olduğum için burada bulunuyorum. Siz ise ezen sınıftansınız."

TUESDAY, AUGUST 9, 1927. TWO CENTS

STATE COURTS REFUSE SACCO NEW TRIA

TRIAL JUDGE TO RULE TODAY ON DELA

CALL BIG STRIKE PROTEST HERE TOD

Sacco ile Vanzetti'nin cellatlarının işbirlikçisi üniversite rektörleri

Vanzetti ise kararın okunmasından sonra yaptığı savunmada şöyle dedi:

"...Ömrümde gerçekten hiç suç işlemediğim gibi, bütün ömrümce suçu, yani bugünkü yasaların ve ahlâkın suç saydığı şeyleri yeryüzünden yok etmenin mücadelesini verdim. Bunların yanı sıra bugünkü yasaların kutsadığı suçu da, yani insanın insanı ezmesi ve sömürmesi suçunu da işlemedim. Ve burada bir suçlu olarak bulunmamın bir nedeni varsa, birkaç dakika sonra beni mahkum etmeniz için bir neden varsa, o da işte bundan başka bir şey değildir." Daha sonra Vanzetti yargıca dönüp, "Sizin ve savcının kemikleri bile çürüyüp kaybolduğu zaman, Sacco'nun adı insanların yüreğinde ve şükran duygularında yaşayacak. Sizin adınız, savcının adı, yasalarınız, kurumlarınız insanın insanın kurdu olduğu lanetli bir geçmişin silik anısı olmaktan öteye geçmeyecek..." dedi.

İnfaz saatine yakın kapatıldıkları hücrelerin camlarından birbirleriyle konuşuyorlardı. Vanzetti, "Ben, Bartolomeo Vanzetti, nasıl olsa sonsuza kadar yaşayacak değildim, er geç ölecektim. Ama şimdi, bu biçimde ölünce, sen ve ben dünya durdukça yaşayacağız ve adlarımız hiç unutulmayacak Sacco." dedi arkadaşına.

Bu duruşma Amerikan adalet sistemi açısından Sacco ile Vanzetti'nin grev hareketlerine katılmış devrimci işçiler olmalarına karşı bir sınıfsal öç eylemi idi ve "Kızıllar"a karşı başlatılan kampanyanın sinyali ve Amerika'daki tüm ilericilere bir uyarı olarak tasarlanmıştı.

Ancak Vanzetti'nin maden ocağındaki Amerikalı işçi arkadaşının dediği gibi dünyada iki dil vardı: Patronun konuştuğu dil ve işçinin konuştuğu dil. Sacco ile Vanzetti'nin konuştuğu dilden bütün dünye işçileri ve emekçileri anlıyorlardı. 1927 yazında cezanın değiştirilmeyeceği, sonunda açıkça ortaya çıktığında bütün dünyada protesto hareketleri yaygınlaştı. ABD, Kanada, İngiltere, Almanya, Fransa, İsveç, Çin ve Latin Amerika ülkelerinde kurulan, Sacco ile Vanzetti savunma komitelerinin örgütlediği kitlesel protesto hareketi dünyaya yayıldı. İngiltere'de sadece 1927 Ağustosunda 158 gösteri ve protesto yapıldı. New York'ta 50 000 işçi gösteri yaptı. Uluslararası protesto hareketi farklı politik görüşler, eğilimler ve inançlar taşıyan insanları birleşik bir cepheye çekti. İlerici aydınlar, sosyal-demokratlar, bilimsel sosyalistler, katolikler aynı safta birleşti. Sacco ile Vanzetti'ye yapılanların tüm ülkelerdeki ilerici güçlere bir saldırı olduğunu bütün dünya anladı.

Sacco ile Vanzetti idam edildi. Bu öç alma eylemiyle kapitalist "demokrasi" tüm dünyaya gerçek yüzünü gösterdi.

Sacco ve Vanzetti'yi kurtarma mücadelesi emekçi halkın dev bir gösterisine dönüştü. Amerikan cellatlarına karşı gelişen öfke öyle bir doruğa ulaştı ki, nüfusun en geniş kesimlerine yayıldı ve bir kaç ülkede ülke çapında bir nitelik kazandı.

Adalet mülkün temelidir. Bu söz bilimsel sosyalizm açısından da doğrudur. Yalnız mülk kimierindi?

Sacco ile Vanzetti öldükleri sırada dünyada bir tek Sovyetler Birliği'nde mülk artık işçi ve emekçi sınıfların elindeydi ve adalet de onların olmuştu. Şimdi dünyanın üçte birinde mülk işçi ve emekçi sınıfların elinde ve adalet de oralarda onlara çalışıyor. Başta ABD emperyalistleri olmak üzere tüm dünya kapitalistlerinin mülklerinin temeli ve ona dayalı "adalet"leri sarsılıyor.

Dünyanın bugünlere gelmesinde Sacco ile Vanzetti'nin de, dünya işçi sınıfı ailemizin bu iki yiğit oğlunun da tuzu var.

İşçi sınıfı unutmayacak ve affetmeyecektir.

Not: Geniş bilgi için Howard Fast'in yazmış olduğu Payel Yayınlarından çıkan "Suçsuzlar, Sacco ile Vanzetti" adlı romandan ve Bilim Yayınlarından bu ay çıkan "Üçüncü Enternasyonalin Kısa Tarihi" adlı kitaplardan yararlanılabilir.

SAKKO ile VANZETTİ

ÖNSÖZ

Yuvarlanıyor iri, sıcak damlalar
bakır yanaklarımızdan!
Yuvarlanıyor iri, sıcak damlalar
kalbimize!
Kalbimiz artık dar geliyor bize!
Koparırak
kanlı sargıları
yaramızdan,
sokaklarda haykırmadayız
hep bir ağızdan!
Dişi bir kaplanız ki biz,
kara saplı bir hançer deldi yavrularımızın göğsünü!
Dişi bir kaplanız ki biz,
dişlerimizde taşıyoruz altın başlı yavrularımızın ölüsünü.
Kin'in kızıl gözlü sarı alnına
sardık sevginin beyaz çiçekli örgüsünü!..
Kan geliyor Kâinatın rengi bize!
Yuvarlanıyor iri sıcak damlalar
bakır yanaklarımızdan
kalbimize!..

HİKAYE

Onların cebinde fırkamızın bileti yoktu.
Onlar, kurtuluşun kapısına varmayı,
ferdin cesur hamlelerinden uman
iki saf ve namuslu çocuktu!
Ne milyonların rehberiydi onlar,
ne de inzibatlı bir inkılâp ordusunun askeri!
İhtilâlin sıra neferiydi onlar,
ihtilâlin namuslu iki neferi.
Yanıyordu kanlarında şavkı İtalya güneşlerinin
koştular temiz esmer alınlarla hayatın sesine,
dövüştüler yanında dövüşen kardeşlerinin.
Yeni dünyada düştüler eski zulmün pençesine!
Yedi yıl ölümün karşısında gülerek durdular.
Elektrikli iskemleye
kadife bir koltukmuş gibi oturdular.
Yürekleri dört bin volta yedi dakka dayandı.
yandı yürekleri
yedi dakka yandı!..
Cani değiildiler, kurban gittiler bir cinayete,
kurban gittiler dolarların emrindeki adalete!
Hayatlarında olmadılarsa da kitlelerin rehberi,
ölümleriyle şaha kaldırdı kitleleri
bu iki ihtilâl neferi!..

KISSADAN HİSSE

Burjuvazi,
katletti içimizden ikimizi
bu iki ölü ölmeyen iki ölümüzdür!
Burjuvazi,
kavgaya davet etti bizi
davetleri kabulümüzdür!
Biz nasıl bilirsek hep bir ağızdan gülmesini,
biliriz öylece yaşamasını ölmesini
hepimiz - birimiz için,
birimiz - hepimiz için!..

Nazım Hikmet
Moskova, 22 Ağustos 1927

SIMONOF ÖLDÜ

Simonof ardında onurlu bir eser bıraktı.

Büyük Sovyet ozanı, piyes yazarı ve romancısı Konstantin Simonof'u geçtiğimiz hafta yitirdik. Birçok yapıtıyla ülkemizde de tanınan ve sevilen Simonof 28 Kasım 1915'te Petrograd'da doğdu. Ortaokulu bitirince sanat okuluna giderek tornacı oldu. Daha sonra Moskova'daki Gorki Edebiyat Fakültesi'ni bitiren Simonof şiir ve piyesleriyle ün yaptı. 1938'de ilk şiir kitabı, "Gerçek İnsanlar" yayınlandı. 1940'da da ilk oyunu olan "Bir Aşkın Öyküsü"nü yazdı. İkinci Dünya Savaşı'na Kızıl Yıldız Gazetesi adına savaş muhabiri olarak katıldı, Beyaz Rusya'da, Kırım'da ve Kuzey Cephesi'nde bulundu; Stalingrad Savaşlarını baştan sona izledi. 1944'te Stalingrad Savaşını konu alan "Günler ve Geceler romanını, 1952'de konusu Moskova'dan İç Savaş İspanyası'na, oradan Japon saldırısı altındaki Moğolistan Steplerine uzanan "Silah Arkadaşları" romanını yazdı. Simonof'un bundan sonraki eserleri arasında büyük epik üçlemesini oluşturan "Yaşayanlar ve Ölüler" (1959), "İnsan Asker Doğmaz" (1964) ve "Son Yaz" (1971) vardır. Bu üçleme Sovyet edebiyatında çok önemli bir yer tutar. Tolstoy geleneğinde büyük bir yapıt olan bu üçleme 1974'te Lenin Ödülü aldı. Yazarın 1973'te yayınlanan "Savaşsız Yirmi Gün" ve "Lopatin'in Notları" adlı yapıtları yeni bir üçlemenin bölümlerini oluşturmaktaydı.

Türkçeye yalnızca romanları çevrilmiş olan Simonof'un öteki şiir kitapları "Yol Şiirleri", "Lirik Günlük", "Seninle ve Sensiz" ve "Cephe Şiirleri" adlarını taşır. Oyunları arasında "Bizim Kentten Bir Delikanlı" ve "Rus İnsanları" vardır.

Konstantin Simonof Sovyetler Birliği'nin önde gelen yazın ve toplum emekçileri arasındaydı. Eserleri yedi kez Devlet Ödülü almış olan Simonof Sosyalist Emek Kahramanı idi. 1949 yılından beri Sovyet Barış Komitesi Yürütme Kurulu Üyesi olan Simonof ayrıca Sovyet Yazarlar Birliği Genel Sekreterliğini yürütmekteydi. Hazım Hikmet'in yakın dostu olan Simonof "Nazım Hikmet Edebiyat Arşivi"nin de başkanı bulunuyordu.

FERİT EDGÜ'NÜN AÇIKLAMASI

Bir reklam ajansının yöneticisi olan Ferit Edgü, YÜRÜYÜŞ'ün 30 Temmuz 1979 günlü 225. sayısında yer alan "Sait Faik Reklam Şirketlerinin Metin Yazarı Değildir" başlıklı yazıda yer alan kendisiyle ilgili bölüm hakkında dergimize bir açıklama gönderdi. Edgü'nün açıklamasını aynen yayınlıyoruz:

"Derginizin 30 Temmuz 1979 günlü 225. sayısında yayımlanan 'Sait Faik reklam şirketlerinin metin yazarı değildir.' başlıklı yazıdan yeni haberdar oldum.

"Bay Celil Oker, yazısının sonunda 'Sait Faik armağanı sahibi, TÜSİAD - yazarı Ferit Edgü gibi'-lerinden sözetmektedir.

"Gibi'lerin kimler olduğunu bilmiyorum. Ancak, kendimle ilgili bir yanlışlığı düzeltmek gereğini duyuyorum:

"1)Ferit Edgü'nün bugüne değin TÜSİAD ile (söz konusu kampanya dahil) *hiç bir ilişkisi* olmamıştır.

"2)TÜSİAD kampanyasını gerçekleştiren reklam ajansı ile de Ferit Edgü'nün ve yöneticisi olduğu ajansın hiç bir ilişkisi yoktur.

"Dolayısıyla, TÜSİAD bildirisi Ferit Edgü tarafından kaleme alınmış değildir.

"Bu açıklamayı, bir suçlamaya karşı kendimi savunma amacıyla değil (neyi, hangi suçu, kime karşı savunacağım?) yalnızca kampanyanın gerçek yazarlarının başarı ya da başarısızlığının bana ait olmadığını belirtmek için yapıyorum.

"Bu açıklamama derginizde yer vereceğinizi umarım.

Saygılarımla."
FERİT EDGÜ

AÇIKLAMA

YÜRÜYÜŞ'ün 228. sayısında bu sayfalarda yayınlanan "Büyük Yaşamak" başlıklı yazı Celil Oker arkadaşımız tarafından kaleme alınmıştır. Duyurur, özür dileriz.

BU AŞAMADA

Şükran Kurdakul

Ömer Faruk Toprak'a saygı

Nazım Hikmet'ten sonra..

Bu üç sözcük, bir yeni dönemi simgelemek için, edebiyatımıza özgü bir deyim olarak kullanıldı yıllar yılı.

Yeni dönem dediğim, "milli edebiyat" akımının CHP ideolojisininyatağına düşerek rahminde faşizmi döllediği evrede,

anti-emperyalist ve insancıl
nitelikleriyle
belirmiştir.

Anti-emperyalist niteliğini hiç kuşkusuz Kurtuluş Savaşımızın felsefesinden alır.

İnsancıl niteliği, çağdaş humanizmanın kaynaklandığı marksizmde yöntemini bulur, zenginlikler kazanır.

Nazım Hikmet'ten sonra gelenler tüm bilim dallarında ve sanatta bu temel doğrultuya koşut çalışmalarla, işçi sınıfının dünya görüşüne bağlı gelişmeleri rayına oturttular.

Özellikle 1936-1946 yıllarını kapsıyan on yılın düşün ve sanat hareketleri bilinmeden yeni edebiyatımızın da "idealist" yorumlardan kurtulma olanağı yoktur.

1940 kuşağını bu tarihsel çerçeve içinde düşünmek gerekir. Bu belirlemeden salt 1936'lardan sonra ilk ürünlerini veren düşün ve edebiyat adamlarını anlamak tümel bir yaklaşım olur.

Bu anlamda "ses", "Serveti-fünun-Uyanış", "İnsan", Sanat ve Edebiyat" v.b. 1938-1946 tarihlerini taşıyan dergilerde yazan tüm kalemler 40 kuşağının temel özelliklerini (anti-emperyalist, insancıl, anti-faşist olma özelliklerini) benimsemişlerdir. Ama tümü sosyalist gerçekçi akıma bağlı değildirler.

Ömer Faruk Toprak, yaşıtları Niyazi Akıncıoğlu, Rıfat Ilgaz, Suphi Taşan, A. Kadir, Enver Gökçe v.b. gibi marksist öğretiyi benimsediğini, 1940'lardan sonraki yapıtlarından anladığımız şairlerden biridir.

Tek Parti döneminde CHP'nin kültür ve sanat politikasını yönlendirenlerin oyunlarına kapılmayan...

142. madde gibi yaratma özgürlüğümüzün üstünlüğü ilkesini hiçe sayan faşizm kökenli yasalara bakıp uğraşını özünden saptırmayan..

Asker sivil orta tabakanın kendi içinden burjuva yarattığı tek parti ve bürokrasi-burjuvazi-toprak ağaları bağdaşıklığının simgesi olan Demokrat Parti iktidarı döneminde, bilimsel sosyalist güçlerin çıkardığı tüm dergilerde Ömer Faruk Toprak şiirine raslamamız herşeyden önce onun direnç adamı kimliğini kanıtlamaktadır.

Ömer Faruk Toprak şiiri ilk aşamada (İnsanlar, 1943) Yeşil Tulumbalı Ahmet, Bıçakçı Süleyman, Tahta Bacaklı Kaptan v.b. örneklerde öykü-şiir özelliğini taşır. Bu tür çalışmaların en önemlisi Bafralılar (Ant Dergisi, sayı 4, 1945)'da destansı bir havayla karşılaşırız. Suat Taşer'le birlikte yayımladıkları "Hürriyet" (1945) teki şiirlere çoğun anti-faşist temalar egemendir.

1956'larda yayımladığı "Dağda Ateş Yakanlar"da ise artık kendi sesine inanan bir şair çıkar karşımıza. Temalarını işlerken en yalın gerçekleri şiirin gerçeğine dönüştürmede yardımcı olan buluşları ile ideolojik bütünlüğü bozmadan dize düzeyini koruyan bir şair. Bu döneminde güncele de korkusuzca giren Ömer Faruk yeni bir ülke şiirinin kapılarını korkusuzca zorlamayabaşlar.

Bu aşamayı başarı ile aştıktan sonra duyarlığı dünyaya yayılan bir ses gibidir.

"Şubat ayı daha sonra telli
turna ilkbahar
Ardından ilk yaz günleri
yağmur gibi gün ışığı
Yüreğim kırık bir pencere
demiştim sana
Vietnam'da rüzgar esse ben
sallanırım
Üç gündür Mekong yaylasına
yağan yağmur
Bilin ki benim üstüme düşüyor
sicim gibi
Böyle karanlık böyle ıslak bir
gecede
Anıların sıcak yüzünü
getiremem sana
Ama gözbebeklerindeki savaş
parıltısını tanırım
Uykusuz gecelerinde saçlarını
okşarım biraz."

"Kırık Bir Pencere" (Yansıma dergisi, ekim 1972) adlı şiirinin son dizelerinde örneğini gördüğümüz duyarlık Ömer Faruk Toprak'ın sanat yaşamından hiç eksik olmamıştır.

Anısına saygılar sunuyorum.

Hemşehrim "Genç Öncü"ler

Sendikanın (TYS) İzmir Fuarı'ndaki Pavyonu'nda düzenlediği imza töreninde bu yıl konuşma olanağı bulabildiğim kimi okurlar ilginç sorular yönettiler, isteklerde bulundular.

Toplu olarak gelenler arasında Parti'nin İzmir Merkez İlçe yöneticileri ve Karşıyaka'lı Genç Öncü'lerle ayaküstü yaptığımız söyleşi nasıl duygulandırdı beni bilemezsiniz.

Bireysel bir tarihi yaşıyoruz hepimiz. Yaş aldıkça, gençler için "uzak geçmiş" niteliğinde olan zamanlar bizim için "yakın geçmiş" özelliğini taşıyor.

Bizim uzak geçmişimiz, neredeyse, onların kitaplardan öğrendikleri tarihlere benziyor.

İşin güzelliği, onlarla konuşurken gerçekten aynı coşkuyu, aynı duyarlığı paylaşabilmektir ama. Kavganın özündeki beraberlikten gelen sevgiyi duyabilmektir.

Karşıyaka'lı Genç Öncü'ler bu güzelliğin gerçekliğini duyurdular bana.

Şimdi belki iki yüz binlerce doğru giden kentlerinin Soğukkuyu'yu geçende somutlanan yerel sorunlarını onlardan öğreneceğiz.

O kentin ilk sosyalist kuşağını oluşturan kişilerden biri de benim.

"Yurt ve Dünya", "Yürüyüş", Adımlar" dergilerini okumayı Karşıyaka'da öğrendim.

Ayaklarım toprağa bastı.

1946'larda, ilk kez kitaplarımın bulunduğu odayı muharebe alanına çevirdi polisler.

Bölünmenin, fire vermenin ihanete uğramanın acılarını tattık.

"Geçici yol arkadaşları"mız oldu bizim de.

Büyük esnaf düzeyindeki "Boyacı Durmuş Yaşar Bey"in atlı tramvaya bindiği ve "ayıptır söylemesi bugünkü tacir makulesi gibi boya kutularını saklayıp piyasaya yüksek fiyatla sürmesi nedeniyle tutuklandığı ilk gençlik yıllarımızda, bir çay içimlik zamanda kentin özelliğini tepeden tırnağa öğrenmiş olurdunuz.

Bir ayakları Salihli'lerde, Aydın'larda, Söke'lerdeki çifliklerinde, bir ayakları Karşıyaka'da olan aileler kimlerdi? Kurtuluş Savaşına kimler katılmış, kimler Yunan Subayları ile kol kola kordon boylarında gezmişlerdi? Bilirdiniz.

Kurtuluştan sonra kimler CHP'ye egemen olarak "imtiyazsız sınıfsız kaynaşmış kitle" edebiyatı ile sömürü çarkının işletilmesine katkıda bulunuyordu? Bilirdiniz.

Kent, burjuvalaşma süreci içinde büyük mesafeler aldı artık.

Şimdi "nüfus patlaması" denilen olay, Soğukkuyu'yu geçip Hacıhüseyinler'e doğru yürüdüğünüz zaman bu sürecin başka özelliklerine tanıklık etmektedir.

Genç arkadaşlar bu özelliğin bilincindedirler kuşkusuz. Ama tanıklığın bilincine sahip olmak yetmez öncüler için. Onlar da bu sürecin, proletaryanın günlük yaşamına yansıyan, tüm özelliklerini özünden kavramak görevi ile karşı karşıyadırlar.

Etkileşim yalnız sanat ürünleri yoluyla sanatçı ve toplum arasında olmaz. Toplum savaşçısı ile toplum arasında da hergün yeni dönüşümlere yol açacak biçimde görünür.

Güçlerini bilimin yasalarından alan tüm Genç Öncü'ler bu dönüşümün yapıcıları olmak durumundadırlar.

Behice Boran'ın 1 Eylül Mesajı

Barış mücadelesini güçlendirelim yaygınlaştıralım

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, 1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla aşağıdaki mesajı yayınladı:

1939'da faşizmin saldırısıyla İkinci Dünya Savaşı'nın başladığı gün olan 1 Eylül'ün dünyaca barış günü olarak kabulü anlamlıdır. Böylece insanlık savaşı reddettiğini, savaşın getirdiği felaket ve yıkıntıları bir daha yaşamak istemediğini dile getirmektedir.

Barış, hem tüm insanlığın özlem ve dileğidir, hem de toplumsal gelişmede yeni aşamalara ilerleyişinin ve ulaşmasının ön koşuludur. Yirminci yüzyılda tarih sahnesinde dünya savaşlarının belirmesi ve atom silahlarının geliştirilmesiyle savaş, tüm insanlığı ve insanın ürünü olan uygarlığı tehdit eder bir hal almıştır. Bu tehdit mutlaka yok edilmelidir.

Dünyada savaş güçleriyle barış güçlerimücadele halindedir. Hangi ulustan olurlarsa olsunlar tüm ülkelerde işçilerin, köylülerin ve emekçilerin savaştan kazanacakları bir şey yoktur. Onların dilekleri ve yaşamdaki amaçları sömürü ve baskıdan kurtularak, özgür ve insanca yaşabilmektir. Bu amaçla onlar hem yerel sermaye sınıfı burjuvaziye, hem de uluslararası tekelci sermayeye karşı toplu mücadele vermektedirler. Bu mücadelenin bir kolu da savaş tehlikesine karşı barış için mücadeledir. Çünkü savaşların kaynağında emperyalist-kapitalist devletlerin uluslararası pazar, ham madde, yatırım alanları çekişme ve çatışması, çıkar kavgaları vardır.

Dünya barış güçleri savaş güçlerinden daha büyük, daha ağırlıklıdır. Dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi, her toplumun ilerici, yurtsever, sosyalist güçleri barıştan yanadır, yana olmaktan da öte, barış için bilinçli ve kararlı mücadele vermektedirler. Bu mücadeleyi daha da yaygınlaştırmak ve güçlendirmek durumundayız. Çünkü nükleer bir dünya savaşı tehlikesi ortadan kalkmış değildir. Türkiye İşçi Partisi kitlelerin barış mücadelesinin Türkiye'de kararlı öncüsüdür.

Boran 1977 Kasım'ında Lenin Mozolesinin önünde

Behice Boran çağrılı olarak Moskova'ya gidiyor

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, çağrılı olarak 5 Eylül Çarşamba günü Sovyetler Birliği'ne gidiyor. TİP Genel Başkanı Boran bu seyahatinde, Dünya Çocuk Yılı dolayısıyla 7-11 Eylül tarihlerinde Moskova'da toplanacak olan "Tüm Çocuklara Barış İçinde, Güvenli Bir Gelecek İçin" adlı 1979 Dünya Konferansı'na da katılacaktır.

Hatırlanacağı üzere Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, Genel Sekreter Nihat Sargın'la birlikte, 1977 Kasım'ında da çağrılı olarak Sovyetler Birliği'ni ziyaret etmişti. Boran ve Sargın bu ziyaretlerinde Büyük Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü dolayısıyla tertiplenen uluslararası konferansa katılmışlar, yıldönümü toplantı ve törenlerini izlemişlerdi.

Barışseverler Cemiyeti

Türkiye barış hareketinin ilk örgütlü çıkışı Türk Barışseverler Cemiyeti'nin kuruluşu, 14 Temmuz 1950'de gerçekleşti.

Barışseverler Cemiyeti'nin kurulduğu günler, emperyalizmin "soğuk savaş" politikasının tüm dünyada militarizm ve nükleer bir çatışma tehlikesini yükselttiği ve bu politikanın Türkiye'yi de etkisi altına aldığı, Türkiye'nin saldırgan NATO blokuna sokulması için girişimlerin yoğunlaştığı günlerdi. Yükselen savaş tehlikesine karşı dünyada barış hareketinin ilk örgütlü adımlarını attığı dönemde Türkiye'de Barışseverler Cemiyeti'nin kuruluşu, ulusal düzeyde barış güçlerinin bir başarısı olduğu kadar, dünya barış hareketiyle Türkiye barış güçleri arasındaki dayanışmanın da güçlü bir adımıydı.

Barışseverler Cemiyeti'nin kuruluşu üzerine bir açıklama yapan Cemiyet Başkanı Behice Boran, "Gerek dünyanın gerekse memleketimizin durumu bakımından barış davasının bugünün en başta gelen, en hayati ehemmiyetteki davası" olduğunu belirterek şöyle diyordu:

"Hayattaki her iyi ve güzel şey gibi barış da ancak uğrunda çalışarak, didişerek, mücadele ederek kazanılabilir. Barış davası da ancak umumiyetle vatandaşların ve halk kitlelerinin alakası ve gayretleri sayesinde kazanılabilir."

Barışseverler Cemiyeti'ni, daha kurulduğu ilk günlerde ivedi bir mücadele hedefi bekliyordu. Türkiye'yi emperyalist bloklara daha büyük bir bedel karşılığında bağlayabilmek için gerici iktidarlar, dünya gericiliğinin Kore'de başlattığı saldırı savaşına katılmak üzere Türkiye'den de asker gönderme kararını ilan etmişlerdi. Barışseverler Cemiyeti bu karara ve uygulanmasına kararlılıkla karşı çıktı. Kararın hem Türk Anayasasına hem de BM Anayasasına aykırı olduğunu vurgulayarak, Türkiye'nin Kore bunalımının çözümü yolunda barışçı yöntemlerle tutum almasını talep etti. Barışseverler Cemiyeti'nin Kore'ye asker gönderilmesine karşı çıkan bildirisi 28 Temmuz günü 24 bin adet basılarak dağıtıldı.

Barışseverler Cemiyeti'nin bu etkin barışçı girişimi, gerici iktidarı büyük paniğe düşürmüştü. İktidar, derneğin bildirisini gerekçe yaparak Cemiyeti kapatma yoluna gitti ve Başkan Behice Boran dahil olmak üzere yöneticilerini tutukladı. Dernek yöneticileri ağır hapis cezalarına çarptırıldılar.

Barışseverler Cemiyeti, Türkiye barış hareketinin ülke tarihinde sağlam geleneklere dayanmasının göstergesidir. Türkiye barış güçleri, ülkemizdeki barış hareketinin dünya barış hareketinin doğuşuyla eş zamanlı olan bu geleneklerine bağlı kalarak mücadeleyi zafere ulaştırmayı bileceklerdir.

Türkiye barış hareketinin ilk sesi

Türkiye barış hareketinin ilk sesi, "Barış" dergisi, 15 Nisan 1950'de yayımına başladı. "Barış" dergisi, Türkiye barış güçlerinin emperyalizme ve savaş tehdidine karşı gür sesini yükseltirken, dünya barış hareketinin çıkışlarını da yakından izliyor, bu adımların Türkiye barış hareketini güçlendirmesi yolunda etkin çaba harcıyordu.

Barış dergisinin ilk sayısında yükselen savaş tehdidine şöyle değiniliyordu:

"Yaşamak isteyen, daha iyi bir geleceğe doğru hamle eden milletler ve bütün namuslu insanlar için harb nasıl bir afet ise, saadetlerini milletlerin sefaleti ve perişanlığı üzerine kurmak isteyenler için de barış bir felakettir. Emperyalistler ve yardakçıları bu 'felaketten' korunmak için yeni bir harb hazırlamakla meşguldürler. İktisadi birtakım planlarla ve onları takip eden askeri paktlarla bir kısım memleketlerin siyasi ve iktisadi bağımsızlıkları yok edilmiştir. Amerikan emperyalistleri mahalli mürtecilerin yardımlarıyla yerleştikleri veya işgalleri altında tuttukları memleketleri askeri bir üs, bir silah deposu haline getirerek sulhü tehdit etmeğe başlamışlardır."

14 TEMMUZ 1950'DE KURULAN TÜRK BARIŞSEVERLER CEMİYETİ ÜYELERİ, "KORE'YE ASKER GÖNDERİLMESİ" KARARINA KARŞI ÇIKMAK VE BİLDİRİ DAĞITMAKTAN ASKERİ-SİYASİ MAHKEMEDE YARGILANIYORLAR. AYAKTA BARIŞSEVERLER CEMİYETİ BAŞKANI BEHİCE BORAN GÖRÜLÜYOR. ÜÇ KEZ SERBEST BIRAKILIP YENİDEN TUTUKLANAN BORAN VE ARKADAŞLARI MAHKEME SONUNDA AĞIR HAPİS CEZALARINA ÇARPTIRILMIŞTI.